

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy óra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-hasábos petit eur egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, március 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Bérgyilkos merénylet Liemann marsall ellen.
- Roda-Roda a meggyilkolt szerb királyné e len.
- Tanu a Wallburg bárók születéséről.
- Mosakodik a bukaresti főkapitány.
- Nem találják a pokolgépeket.
- Százötven milliós szubvenció.
- Előre bejelentett bombavetés.
- Arad város szociális teendői.
- Öngyilkos banktisztviselő.
- Elítélték a rutén izgatókat.
- Eötvös Károly e mebeteg.
- Lovagias ügyek lavínja.
- Halálos ítélet a Kurián.
- Tarkaságok.

Hatósági élelem.

Arad, március 3.

Kedvünk lenne jambusokban megírni ezt a cikket, dramatizálva a tanácskozást, amely Lőcs Rezső tanácsos és Zubor Andor tb. főjegyző között telt el a város élelmiszerüzemei tárgyában. A gyönyörű látóvalóktól ittasan, tapasztalatok hatalmas ládájával tért meg Zubor Andor utjáról, — de mihelyt újra az itthoni földre lép, elesüggeszti lelkét valami. Ebben a valamiben benne van a mai tisztviselőnek helyzete, a törvényhatóságtól függő tisztviselőnek helyzete, majd azt mondtuk: tragikum.

— Lehet-e egy hivatalnoknak valami nagyot, szépet akarnia, ha azokkal beleütközik az érdekekbe, amelyeket az ő fölöttesei, a törvényhatósági bizottság tagjai képviselnek? Hozzáfoghat-e teljes akarattal, szívós kitarással azokhoz a tervekhez, amelyek

miatt a törvényhatósági bizottsági tagok neheztelését, haragját hívja ki magával szemben, mi több utját szegi a jogos, természetes előmenetelnek is?

Meg kell becsülni az őszinteséget, amely ebben a vallomásban megnyilatkozik. Ha ebből messze menő következtetéseket akarnánk vonni, arról kellene szólni, hogy vajon más-kép lenne, ha a városi közigazgatást is államosítanák és a tisztviselőket kineveznék? Vagy akkor lenne más-kép, ha a törvényhatósági bizottság egész más, demokratikusabb alapon szerveztetnék? Ha a virilizmust eltörölnék, és a választott városatyákat is új, a városi lakosság szélesebb rétegei választanák?

E fölött azonban időszerűtlen, mindenestre pedig elméleti értékű lenne a vitatkozás. A városi közigazgatás államosításának száz és egy komoly elv szól ellene, a másik reform pedig egyelőre messze van. A tisztviselőnek tehát nemcsak a maga helyzetét tekintve, de egyéb praktikus nézőpontokból is a jelen állapotot úgy kell vennie, amint van és ahhoz alkalmazkodnia.

A mai helyzet pedig az, hogy az összes élelmiszerek hatósági üzeme a városi lakosságnak olyan széles rétegének el lehet mondani: tömegének — érdekeit sérti, hogy azt nem lehet mellékes szempontnak tekinteni. Itt már nincs szó néhány embertől álló kartell megtöréséről, egy-pár nagyüzemről, amelyekkel szemben az ezrek és tízezrek érdeke előbbre való.

Csináljunk statisztikát a fűszeresekről, a kenyérsütőkről és árusítókról, a mészárosokról és hentesekekről, a piaci elárusítókról és az e szakba tartozó existenciákról és mindjárt az adózók erős kontingensével állunk szemben. És ha kell szívesen helyezkedünk radikálisabb fölfogásra, hogy élvégre a szegényebb néposztály a fogyasztási adók révén, szintén hozzájárul a közterhekhez, — de akkor feleletet vár ez a kérdés: nélkülözheti-e a város háztartása azokat az adókat, a melyeket az élelmiszer-forgalom mai tényezői szolgáltatnak? Vagy lenne valami, a mi ezeket pótolja? És akkor lehet-e komolyan gondolni arra, hogy ezek adójából teremtsenek egy, fonds perdust, egy szabadon elkölthető és elveszthető alapot, a melyvel a hatósági élelmiszer-üzletet fentartsák? Hiszen a halálra ítéltéktől se kívánják, hogy az ítélet végrehajtásának költségeit ők viseljék?

A hatósági üzemek ott és akkor van rendeltetése, a hol az áruk természetes alakulását önző szándékkal meg akarják akadályozni, ahol a közönséget a körülmények által meg nem indokolt módon akarják megsarcolni. Mihelyt azonban a kenyérgyár nem tudja olcsóbban adni a kenyeret, mint a sütők: mi rendeltetése van akkor a hatósági kenyérgyárnak? Mihelyt a város a disznózsírral is csak úgy tudna konkurálni, ha léghűtője lenne és ott tavaszig, nyárig eltarthatná a disznózsírt: miért kelljen a városnak és ne

Dialógok.

Írta: Kóbor Tamás.

(Füüdőhelyen, reunio.)

Réz Gusztáv: Barátom, micsoda érdekes kis leánnyal táncoltam most! Nézd csak, az a rózsaszínű pille ott, most egy öreg embert netvetve kikosaraz.

A barátja: Az? Barátom, az remek falat. Ha divatban volna még a papirostinés, minden este ezreszékbe csavarhatná a szőkeségét.

Réz Gusztáv: Igazán? Remek egy leány. Alig látszik többnek tizenhét évesnél.

A barátja: Pedig van már huszonegy is.

Réz Gusztáv: Egyre megy. Azt hiszem, száz éves korában is csak olyan üde volna, mint most.

A mama: Érdekes fiatalember, olyan könnyen mozog. Nézzé csak amint ott barátjával beszél, úgy izeg-mozog, mint a higany. Egyszer a velszi herceget láttam, az is úgy izgett-mozogott beszédközben.

A barátné: Az ott? No hiszen, nem velszi herceg ugyan, de azt hiszem, nem kell cserélnie. A Szent Erzsébetben lakik az első emeleten s a mult tombolán vagy száz forint ára jegyet osztogatott szét a hölgyek között. Ugy hallottam, milliomos fia és bankdirektor.

A mama: Istenem, istenem, hogy meglátszik mindjárt az emberen, ha az apja milliomos! Teruska, ha még egyszer táncra szólít, mutasd be!

(Teruska gyöngén elpirul és kacag. Teruska mindig kacagni szokott, valahányszor elpirul.)

(Csolnakon.)

Réz Gusztáv: ... és mindig messzebb, messzebb, leginkább, ha partja se volna ennek a tónak. Ah, kisasszony, ha most a bolygó hollandi lennék!

Teruska (kacagva): Akkor nem váltanám meg. Nem szeretnék vízbe fulni.

Réz Gusztáv: De ha megmenthetné az életnek, ha teszem, lehetséges volna, hogy a bolygó hollandi kiköt, a hajóját partra vonná, az ott esőndes, nyájas házikóvá válnék, a matrózok mind hűséges őrző szellemekké s ön és én, akarom mondani, ön és a bolygó hollandi, abban a házikóban maradnának boldogan, megváltva s ön tudná, hogy csak addig boldog, míg ön mellette van, máskülönbén ismét fekete hajóvá válnék a kis nyájas házikó...

Teruska (kacagva): O, a szegény hollandi, azt hiszem nagyon megesnék rajta a szívem... (itt a kacagás csak egyszerre sirásra csuklik.)

Réz Gusztáv (Teruska kezét fogja): Én édes angyalom! (Magához akarja vonni.)

Teruska (egyet legyint a fiatalember arcára, ismét kacag): Vigyázzon, a csónak fölborul s én nem a víz alatt akarok bolygó hollandiné lenni!

(A szobában.)

A mama: És miért nem beszélt még velem?

Teruska: Ó mama, ilyen hirtelen. Hát csak előbb egy kicsit titkolni akarja. Azt mondja, olyan édes a szerelem, ha még senkisem tud róla.

A mama: Költő, igazi költő. De azért soká ne tartson ám ez a titok. Benned különben bizhatom, nem vagy te olyan ugrifüles kis falusi liba.

Teruska: Természetes. Aztán vigyázni is fogok ám. Ó mama, pedig olyan nagyon szeretem, olyan boldog, olyan nagyon boldog vagyok! (Kacag és sir és össze-vissza csókolja a mamát.)

A mama: Jó volt idejönni. Majd hallgat most a papa, aki azt mondta: kár a sok pénzért. Milliomost hozunk és milliomosné lesz.

Teruska (kacagva): Milliomosné. (Magában könyezve): Bolygó hollandiné!

(A kútnál.)

A barátné: Gratulálok, szívből gratulálok, mindjárt gondoltam. Folyton a sarkában volt,

a magánosoknak ezt a művészetet átengedni?

A tanácsos és a főjegyző fontolgtatásának az a vége: mielőtt egy lépést is tennének, nyilatkozzék a törvényhatóság, hogy akarja-e a hatósági élelmiszer-üzemet, vagy sem? Szóval: biztosítom a tisztviselőket az érdekeltek szemrehányásai, támadásai és boszúja ellen. A törvényhatóság pedig azt felelheti erre: mielőtt egy szót szólnánk, mondják meg nekünk, hogy mit adhat az élelmiszer-üzem, mi miatt szükséges és mi biztosítja annak üdvös hatásait. Mert csak arra, hogy legyen, mert ezt hozza magával a nagyvárosi tónus, — nincsenek és nem is lesznek elveszíteni való alapjaink.

Százötven milliós szubvenció.

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 8

A képviselőház ma folytatta a tegnapi hajóstársaságoknak adandó államszegélyről szóló törvényjavaslatok tárgyalását, amelyeket az ellenzék éles kritika tárgyává tett. Különösen a néppárt szónokai támadták erősen a javaslatokat és szerettek volna egy újabb panama botrányt csinálni, ami azonban nem sikerült.

A képviselőház holnap folytatja a szubvenció javaslatok tárgyalását.

Az ülésről következőket jelenti tudósítónk:

Háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Beöthy Pál a Ház ülését. Harmadik olvasásban elfogadták a tengerparti területek kisajátítási törvény módosításáról szóló javaslatot. Azután áttértek a hajóstársaságoknak adandó szubvencióról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A mai ülés első szónoka Springer Ferenc volt, aki az alkotmánypárt nevében szólalt fel.

(Osztalék politika.)

— Ez a javaslat — kezdte — már első olvasásra is elárulja pongyolását, rendszeretelenségét. Az előterjesztésekből nem lehet megállapítani a járatok számát. Nem ad feleletet a javaslat arra a kérdésre, hogy mennyi a segély egy járatra, vagy tengeri mérföldre.

Ausztráliára vonatkozólag nincs kitüntetve Magyarország áruforgalma, hanem Ausztriával együtt mutatják ki. A járatok pénzügyi értékét kiszámítani nem lehet. Ugy látszik, a kormány nál a rendszeretelenség a rendszer. Egymáshoz tartozó intézkedések szét vannak szakítva a javaslatokban. Az ötödik szakasz az Adria-társaság braziliai járatairól beszél. Azt hinnék, ezzel le van tárgyalva a rész. Dehogy. Az ötvenedik szakasz a La Plataig meghosszabbított braziliai járatokról szól. Ez azért van így szét-szórva, hogy ne vegye észre a kritikai szem, hogy a meghosszabbított járatokért kilencven-hatezer korona segély jár. Felvetem a kérdést, hogy az ország illetékes intézményei, a gazdasági tényezők mit szólnak ehhez? Én a gazdasági és kereskedelmi tényezőktől elkértem a javaslatokról adott véleményüket és erre azt a választ kaptam, hogy a miniszter nem kért tőlük véleményt. Sőt kérték, adjon alkalmat erre, de ez nem történik meg.

Rakovszky István: Nem engedte meg Láncaz!

Springer Ferenc: Ebben én azt a rendszert látom, amely a büntetőpörrendtartás módosításánál és azóta több más törvénynél megnyilvánult. A javaslatok szelleme ellentétben van a kereskedelemügyi miniszter egyéniségével. Lehetetlennek tartom, hogy ezt a szellemet névaláírásával szankcionálja. A történelem ítélőszéke előtt a miniszter fog felelni ezért a szerződésért.

Rakovszky István: Ilyen egy szerződés! Csak hogy a Kereskedelmi Banknak nagyobb osztaléka legyen az Adriánál.

Springer Ferenc: A múlt szerződéseire képest százötvenegy millió koronával többet adnak a javaslatok. Ezekkel a milliókkal magántársaságok magánérdekeit támogatjuk. Ezzel a pénzzel magunk is megcsinálhatnók a hajózási forgalmat. Építjük ki és tökéletesítjük a fluviai vonalakat. A segélyeket éppen ötszöröse emelték föl, de azért nem mutatja ki a szerződések a vállalatok tarifáit, járatait, a járatok gyorsaságát, de azt sem, milyenek a vállalatok vagyoni helyzete és nemzeti vonatkozásukat. A javaslatok, mint nagy vívmányt mutatják ki, hogy ezután menetrendben megállapított járatok lesznek. Hogy a nemzeti közvagyonnal milyen könnyelműen bánnak, azt fényesen illusztrálja az Adriának nyújtott horribilis kedvezmény. Kétségtelen, hogy a nemzet vagyonát nem kezelték oly lelkiismeretesen, mint kellett volna. Az ausztráliai hajójárat létesítése érdekében hozott áldozat egyenesen horribilis. Nekünk nincs gazdasági összeköttetésünk Ausztráliával. Kinek van szüksége erre a relációra? Kinek használ?

Hédervári Lehel: A hajóstársaságnak:

Springer Ferenc: Az az összeg, amit az állam szubvencióképen juttat a hajóstársaság-

nak, nem a hajózás fejlesztését, hanem csupán a részvényesek javát szolgálja. Azt a részvénytársaságot, amely tizenkét tizenöt százalék osztalékot fizet, nem kell támogatni. Nemzeti szempontból sem kielégítő a javaslat. Ausztriában a hajóstársaságok csak osztrák állampolgárt alkalmazhatnak, nálunk pedig még azt sem követelik meg, hogy a hajók szükségleteiket a az élelmiszereket itthon szerezzék be. A javaslatot nem fogadja el, mert az merénylet a nemzet zsebe ellen.

Szász Károly elnök egy óra szünetet adott.

Szünet után

három órakor Szász Károly alelnök az ülést megnyitja.

Szmrecsányi György: Személyes kérdésben kér szót.

Elnök felteszi a kérdést, hogy megadja-e a Ház az engedélyt.

Szmrecsányi György: Az új házszabály értelmében kérem a határozatképesség megállapítását.

Szász Károly alelnök megállapítja a határozatképességet és ismét felteszi a kérdést. A Ház nem adja meg Szmrecsányinak az engedélyt.

Huszár Károly szólalt fel. A régebbi időkbe visszamenőleg tárgyalja a hajózási szerződéseket. Támadja Tisza István grófot és a munkapártot. Felhívja a kereskedelemügyi minisztert a maga egyéni tisztességével hajlandó-e garantálni, hogy a többség a szerződésekért nem kapott ellenszolgáltatást. Nyilatkozzék, hogy a közérdeknek nevezett malaclopó alatt nem történt-e malaclopás. (Derűtség.) A miniszteri bársonyszékben is ülnek oly férfiak, kik bennültek az Adria igazgatóságában, miért nem világosítják fel pártjukat?

Felkiáltások: Kik azok?

(Tisza és az Adria.)

Huszár Károly: Tisza István gróf miniszterelnök. Az összeférhetlenségi törvény után lépett ki az igazgatóságból.

Tisza István gróf: Kileptem, mikor az összeférhetlenségi törvényt napirendre tűzték.

Huszár Károly tovább támadja a javaslatot, melyet nem fogad el.

Tisza István gróf miniszterelnök személyes kérdésben szólal fel. Nem szándékszik részt venni a vitában, a kereskedelmi miniszterre bizza a javaslat megvédését. Huszár Károly felemlítette, hogy 5 tizenkét évvel ezelőtt tagja volt az Adria igazgatóságának. Igaz az, hogy abban az időben, az összeférhetlenségi törvény előtt több vállalat igazgatóságában foglalt helyet, de azután mindenütt lemondott, mert teljesen szabad kezet akart magának biztosítani.

majd elnyelte a szemével. Aztán van is jó állása?

A mama (nevet): Te kérde? Hiszen tőled hallottam, hogy az apja milliósos, ő pedig bankigazgató!

A barátné (meglepetve): Tőlem? Lehetetlen. Hiszen nem is ismerem! Csak tegnap hallottam, hogy Szegedeu ügyvédeskedik, de előbb utóbb kénytelen becsukni az irodáját, mert annak a kis örökségnek, mely eddig tartotta, ugyszólván már a nyakára hágott.

A mama (főháborodva): De hisz az lehetetlen! A saját fülemmel hallottam, magad mondtad, hogy...

A barátné (sértődve): Nem szoktam hazudni, kedvesem; lehet, hogy gondoltam ilyesfélét. Te talán koldusnak tartottad?

A mama (magánkiül): És csak most szólsz mikor hazasürgönyöztem, mikor már ugyszólván el vannak jegyezve. De hiszen nem jutunk anynyira, bennünket nem fog befogni. Az a svibák, az a szélhámos! Az az ordináré!

(A szótán.)

Réz Gusztáv: Csókolom a drága kacsóját Teruska lelkem.

Teruska (hideg főhajrással): Uram, ön csalódik.

Réz Gusztáv (utánna bámul): Hát ez mi?

(A kávéház te. rászán.)

A barátja: Megeredt az orrod vére? Min gondolkodol?

Réz Gusztáv: Azon, hogy revolverrel-e, vagy ciankáliával emészem el magam. Barátom, nekem végem van. Három nap óta kerülgetem, szőlítgatom, nem tudok vele két szót váltani. Mintha ki volna cserélve. Hideg, mint a jégcsap, gögös, mint a Bazilika. Pedig meg kell tudnom, mi történt, miért szakított velem. Már szinte jegyet váltattunk és... (szinte zokogva) pedig úgy szeretem! (Hirtelen komolysággal): Barátom, vagy az enyém lesz, vagy meghalok. Nem tudok nélküle élni.

A barátja: Hm, hm. Pedig nem hittam volna. Azt gondoltam, két kézzel kapnak utánad s ha akarnál is, nem szabadulsz tőlük többé. Negyedik éve, hogy fürdőznek, egészségesek, mint a makk, de férjet keresnek s az apja esküdözött, hogy ha most sem jön haza menyasszonyfővel, ő bizony nem költi tovább a fizetése felét nyaralásra.

Réz Gusztáv: Ugyan ők, akik csak úgy hajigálják az ezresekét.

A barátja (nevetve): Az ezresekét? Pajtás, ha ma kifordítod az összes zsebeiket, nem potyog ki belőlük tíz forint. Az ötvenforintos heti utalvány csak holnap érkezik.

Réz Gusztáv (hebegve): Mit mondasz? Hát nem gazdagok?

A barátja: Az apa sóbányahivatalnok Máramarosban.

Réz Gusztáv (dühösen): Hiszen te mondtad, hogy...

A barát (nagy szemeket meresztve): Ugyan, ne bolondozz. Hiszen nem ismerem. Te mutattál be.

Réz Gusztáv (keserűen): Tehát férjre vadászta és én horogra akadtam. Pedig, hogy mutatta szerelmét, istenem, istenem, lehet is hinni leánynak, ha még ő is ilyen alávalóan képmutató!

(A platzmusiknál.)

Teruska: Az idő valóban szép, de a napok már rövidülnek.

Réz Gusztáv: Az idő sem marad már soká szép! Ha itt egyszer elkezd esni az eső, el sem áll többé.

Teruska: Nem baj, úgy sem maradunk már soká. Mihelyt megjön az apa levele, pakolunk.

Réz Gusztáv: Én máris pakoltam. Szabadságom letelt. Most bucsuzom és ebéd után megyek.

Teruska: Akkor szerencsés utat.

Réz Gusztáv: Kisasszony, igen örültem a szerencsének.

Teruska (a távozó után nézve): Csak hogy már elmegy! A kiálthatatlan.

Réz Gusztáv (magában): Csak hogy vége már. Sóbányahivatalnok? No, hiszen szépen megjártam volna!

tani. Lemondott a rimamurányi kőszénbánya részvénytársaságnál vállalt igazgatói tisztségéről is, pedig az nem ütközik a képviselői incompatibilitásba, mire bizonyították, hogy van ellenzéki képviselő, ki most is tagja a rimamurányi igazgatóságának.

Felkiáltások: Kicsoda?

Tisza István gróf: *Andrássy Géza gróf*, Huszár kérdésére kijelenti, hogy nincsen semmiféle támpont arra nézve, hogy a hajóstársaság a szerződésért bármi néven nevezhető ellenszolgáltatást ígért, vagy adott volna.

Haller István gróf szólal fel és támadja a törvényjavaslatot.

Sándor János belügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a főkapitányság épületéhez szükséges ingatlan megszerzése tárgyában.

Rakovszky István a parlamenti őrség, Beszkid Antal a rutén kérdés tárgyában jegyzett be interpellációt, melyekre a holnapi ülésen félhatkor áttérnek. Ezzel az ülés negyedik órájában véget ért.

Eötvös Károly elmebeteg.

(Az összetört vajda.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 3.

A fényes magyar elme, a ragyogó politikai zseni, a kitűnő magyar szónok, a nagy magyar ügyvéd és író: Eötvös Károly szomorú sorsra jutott. Megőrült. Napok óta mit sem tud magáról.

Köztudomású, hogy ez az igazán nagy-szerű ember, aki még nem is olyan régen első volt az első közt; fejedelme a humornak, a zamatos irásnak és élőszónak, rettegott, népszerű, gazdag ember — teljesen elhallgatott. A közönség azt hitte, hogy öreg ember, hát pihenni vágyik. Pedig sokkal megdöbbentőbb az esete. Még egy évtizeddel ezelőtt kerületek vetélkedtek érte, vagyont fizettek az írásaiért és a legkeresettebb ügyvéd volt, dus jövedelemmel, nagy magánvagyonnal. Két háza volt Pesten s villája a Balaton mellett Szemesen és szép kis nemesi birtoka Mezőszentgyörgyön. De válságba került. Jókorá summát vittek el a fiának, Bálintnak bűnügyei, vagy háromszáz ezer koronája eluszott az Egyetértés lapváltalaton és még több pénze veszett el más szerencsétlen vállalkozásokon. El kellett adnia pesti házait és elviselhetetlenül megterhelnie villáját és birtokát. Irodáját sem tudta tovább vezetni, megszüntette. Áldatlan harc tört ki ekkor fia, Bálint és házvezetőnője közt s Bálint megvádolta az asszonyt, hogy anyagilag tönkretette az öreg urat és saját hasznára fordította gyöngességét. Az asszony pedig szintén vádaskodott Bálint ellen.

Eközben Eötvös Károly kicsöppent a mandátumból is. Elhagyták az emberek, egészsége megrendült és csöndes ember lett, akit nem igen keresnek fel barátai s aki nem keres fel senkit. Elvesztette szemesi villáját s szentgyörgyi birtokát. Végső nyomorba jutott ez a kiváltságos tehetségű ember vénségére. Egészsége napról-napról gyöngébb lett. Most már

elvesztette teljesen emlékező tehetségét. Nem olvas, nem ír, nem tudja mi történik körülötte. Elméje teljesen elborult.

Budán él egy kis lakásban. Órák hosszat ül karosszékében, ki sem mozdul a szobájából és nem lehet ráismerni a hajdani kedves, kövérkés magyar urra: ráncos, beesett, sápadt, sovány. Arnyéka már csak saját magának.

A családja ápolja, pedig a családja is rossz viszonyok közt él. Barátai gyűjtöttek most

össze egyelőre tizenkétezer koronát és ezt folyósítják ápolásra, amíg el nem fogy. Ha elfogy, újabb összeget szándékoznak összerakni.

Lovagias ügyek lavinája.

(Vay—Horváth affér fejleményei.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3

Vay Gábor főrendiházi tag emlékezetes le-veléből kifolyólag ma ismét újabb lovagias ügyek támadtak. Mint ismeretes, Horváth Péter megbízottai, Roskoványi Dezső és Artner Kálmán tegnap úgy nyilatkoztak, hogy Vay Gábor gróf valótlanul mondott, midőn a Horváth—Vay-ügyben felvett jegyzőkönyvet tévedésnek minősíti. Ezért Vay Gábor gróf ma Désy Zoltán és Urmánczy Nándor országgyűlési képviselőket megbizta, hogy nevében Roskoványi és Artner őrnagyoktól elégtételt kérjenek. Désy Zoltán és Urmánczy ma a következő levelet intézték felükhöz:

„Méltóságos Vay Gábor gróf főrendiházi tag urnak Budapest. Mai nap folyamán megbízást kaptunk tőled, hogy nevedben Roskoványi Roskoványi Dezső őrnagy és Artner Kálmán őrnagy császári és királyi kamarás uraktól a Magyar Távirati Iroda útján a lapokban közölt folyó hó másodikán kelt nyilatkozat azon állításáért, „valótlanul mondott“ kérjünk elégtételt. Legnagyobb sajnálatunkra, megbízásodnak eleget nem tehetünk, miután nevezett urak az általad folyó évi február huszonegyedikén közzétett nyilatkozat miatt, amint azt ők az Incedi Gyula és szigeti Bartos István alezredes urak előtt tett nyilatkozatukból is látható, sértve érezték ugyan magukat, de elégtételt nem kértek. Kelt Budapest, 1914. március harmadikán. Désy Zoltán és Urmánczy Nándor s. k.“

Artner Kálmán és Roskoványi Dezső őrnagyok tegnap megbízták Bartos István és Incedi Gyula alezredeseket, hogy kérjenek elégtételt azért, mert Vay Gábor gróf a Horváth Péterhez intézett levél tényállításait kétségbe vonta. Erre Bartos István és Incedi Gyula alezredesek kaptak megbízást, kik ennek eleget nem tettek és hivatkoztak arra, hogy Vay Gábor grófnak Horváth Péterrel elintézetlen ügye van. Ma Beniczky Ödön és Zlinszky István országgyűlési képviselők, a Horváth Vay afférben Vay Gábor gróf segédei Gál Gaszton és Palugyay Mórész útján elégtételt kértek Incedi Gyula és Bartos István alezredesektől, mivel az általuk tegnap Artner és Roskoványihoz intézett levélből úgy látszik, hogy ők a Horváth-Vay ügyben nem jártak volna el a lovagiasság szabályai szerint.

VIDÉK.

A pankotai uri társaskör március 1-én tartotta meg rendes közgyűlését, amelyen megválasztotta tisztikarát: elnök lett egyhangúlag Kócsa Károly, igazgató Nagy József, háznagy Szalay Imre, pénztárnok Grumáz Ernő, könyvtárnok Kleindl Jakab, jegyző Kerekes Gyula. Választmányi tagok Rakusán Károly, Gombos Antal, Palkó Lázár, Mahler Mihály, Örs Rezső, Werner Miklós dr., Hehs Márton, Gherba Gusztáv, Pavlovits Constantin, Weisz József boros, Hanyi Gyula és Messzer Ármán. Póttagok Vörös István és Gürtlick Ágoston.

Elitelték a rutén. igazgatókat.

(Csend az ítélethirdetés után.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Máramarossziget, március 3.

A máramarosszigeti pörben ma délben hirdették ki az ítéletet.

A vádlottak közül harminckettőt ítélték el.

Vallás és állam ellen való izgatásért elítélték Kabalyuk Sándort négy évi és hat hónapi államfogházra, Vorobesuk Györgyöt egy évi és hat hónapi államfogházra és százötven korona pénzbüntetésre, Palkaninecz Mihályt három évi államfogházra és háromszázkorona pénzbüntetésre, Petroczi Demetert két évi és hat hónapi államfogházra és kétszázkorona pénzbüntetésre, Pircsák Illést két évi és hat hónapi államfogházra és háromszázkorona pénzbüntetésre, Husmanjuk Olevat 6 havi, Kemény Stefánt 2 évi, Popovics Dánielt 2 évi, Muszkor Fedort 1 évi, Ficeli Fedort 6 havi, Ocheli Jánost 10 havi, Prokop Cirillt 1 évi és 8 havi, Balog Jánost 6 havi államfogházra ítélték el. Csak vallásellenes izgatásért a következőket ítélték el: Dankó Miklós hat havi államfogház, 50 korona, Bródi András hat havi államfogház, 50 korona, Réti János hat hónap, 50 korona, Csopik Jura egy év, négy hónap, 200 korona, Szocska Péter Jura 8 hónap, 100 korona, Fejszák Iván nyolc hónap, 100 korona büntetést kaptak.

Az ítélet kihirdetése után Vorobesuk kivételével az összes elítéltek felebbezték. Illés főügyész indítványozta, hogy Kabalyukot továbbra is vizsgálati fogságban tartásuk és Szabó Miklós ellen rendeljék el a vizsgálati fogságot. Klein Arthur dr., Kabalyuk védője kéri védenecze szabadlábra helyezését, mivel annak szökési szándékai nem lehetnek, hisz önként tért vissza Amerikából és a vizsgálat alá vetette magát. Szabó Miklós védője szintén kéri, hogy védenecét hagyják szabadlábon, mivel az állandó lakással bír és így a szökés esete nem foroghat fenn. A bíróság úgy határozott, hogy Kabalyukot fogva tartja, de Szabó ellen nem rendel el a fogságot.

Az iratok most már a debreceni ítélőtáblához kerülnek, ahol valamikor késő ősszel, vagy a jövő év elején fogják kitűzni az ügyben az új főtárgyalást. Miután kilátás van arra, hogy ebben az ügyben még nem a debreceni tábla fogja kimondani az utolsó szót, a Kuria is foglalkozni fog az ügygel. Így tehát minden valószínűség mellett két esztendő beletelik abba, amíg az ítélet jogerős lesz.

Természetesen Máramarossziget és az egész környék a legnagyobb izgalomban várta az ítéletet. Tegnap este valóságos rémhírek terjedtek el a városban arról, hogy az ítélet kihirdetésénél merényletet fognak elkövetni a törvényszék ellen. Egymást követték a hióbbírek. Késő este mindenki arról beszélt, hogy a nagyboeszkói vegyészeti gyárból nagymennyiségű ekrazitot loptak. A törvényszéken is hitelt adtak a rémhíreknek és este esendörkordon fogta körül a törvényszék épületét. Rendőrök kutatták át az épületet a pincéktől a padlásig, de semmi gyanusát nem találtak. Az épületbe csomaggal nem eresztettek be senkit. Két gyanus embert egészen az ítélet kihirdetéseig megfigyelés alatt tartottak a rendőrök. Szerencsére mára megállapították, hogy a hírek nem mondtak igazat. Kiderült, hogy a nagyboeszkói gyárból nem loptak ekrazitot. A gyárnak nincs is ekrazitja, mindössze huszoneg kilogram dinamitot tart raktáron, ez is hiánytalanul megvan. Szabó Sándor alispán kijelentette, hogy Máramarosszigeten teljes nyugalom van. A lakosság nyugodtan fogadta az ítéletet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Halálos ítélet a Kurián.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3

Vértfagyasztó kegyetlenséggel gyilkolta meg tavaly január 2-án Rosor György gyulafehérvári mészároslegény a szüleit, hogy hozzájuthasson az örökségéhez. Azután mintha mi sem történt volna, beült egy kávéházba és büntársával, Purkár Gyulával reggelig mulatott, amikor aztán a csendőrök eljöttek értük. Rosor nem is tagadta bűnét. Elmondotta, hogy fakép-nél hagyta a felesége, akit a rajongásig szeretett. Amikor aztán arra kérte, hogy térjen vissza hozzá, ezt a cinikus választ kapta:

— Ha rám iratsz a vagyontokból huszezer koronát, ötszobás lakást rendezel be s szakácsnét és szobaleányt tartasz, visszatérek hozzád.

— Meg lesz! — felelte Rosor és ekkor érlelődött meg benne a gyilkosság gondolata. Rosor összeveszett az apjával, aki kiutasította a házból, mire éjjel belopódzott a hálószobába Purkár Györggyel és agyonlőtte az apját. A lövés zajára felriadt az anyja is, akit agyon-szurt. A gyulafehérvári esküdtbíróóság kötélhalálra, büntársát hat évi fegyházra ítélte.

A Kuria ma tárgyalta a védelem részéről benyújtott semmisségi panaszokat. Az egész délelőtt az ügy ismertetésével tellett el, majd a pörbeszédet következtek. A bíróság ezután ítélelhozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után az elnök kihirdette, hogy a gyilkos fiura kiszabott halálos ítéletet a Kuria jóváhagyta. Purkár György büntetését pedig hat évi fegyházról tizenöt évi fegyházra emelte fel. A bíróság ezután kegyelmi tanácsesá alakult át, amelynek határozatát az igazságügy-minisztérium utján terjesztik fel a kabinetirodához.

§ A bibornok unokaöccse. Rómából jelentik: Szenzációs pört tárgyaltak itt tegnap, amelynek középpontjában Vanutelli biboros unokaöccse, Vanutelli Giovanni gróf van. A fiatal Vanutellit *orgazdasággal vádolják*, mert zálogba tett barátja, Viscogliosi megbízásából több ékszert, amelyeket barátja ellopott az édesanyjától. Tízezer frankot kaptak az ékszerekért és ezt a két barát elköltötte Montekarlóban. Utazást is tettek a pénzen és eljutottak egész Amerikáig. Viscogliosit Venutellihez ennek szép fiatal felesége vonzotta, aki elkísérte férjét az utazásra. E miatt többször voltak közöttük drámai jelenetek. Amikor a tárgyaláson a meglopott anya védelmébe vette fiát és célzást tett arra, hogy fia Vanutelli feleségének az áldozata, a vádlott Vanutelli fölugrott és így kiáltott:

— Az én feleségem tisztességes asszony. Alig mondta ezt ki, rárohant a ballgatóságból Viscogliosi testvére és ütlegetni kezdte. Vanutelli teljes erejéből védekezett és a karabíriknak ugyancsak fáradságukba került szétválasztani őket. A bíróság Vanutellit egy évi fegyházra ítélte.

§ Az esküdtbíró pöre. Szegedről jelentik: Ifjabb Varga Imre nádmezővársárhelyi kereskedő nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt pört indított Láncezy Simon Pál dr. nádmezővársárhelyi ügyvéd ellen, a ki egy ottani napilap nyilttéri rovatában heves támadó közleményt adott ki ellene. Varga ugyanis a múlt év február 3-án a szegedi esküdtbíróóság tagja volt egy pörben, melyet Nagy György dr. ellen alkotmányos államforma ellen való izgatás miatt folytattak. Nagy Györgyöt akkor — mint az esküdtek főnöke tevédesből elárulta a verdikt kihirdetésénél — 11 szavazattal fölmentették. Az elterjedt hírek szerint Nagy elítélését mellett állítólag egyedül ifjabb Varga Imre szavazott. Ezért a nádmezővársárhelyiek egy része ellen fölhaborodott s ennek hatása alatt Láncezy ügyvéd Lévai György álnéven egy nyilttéri közleményben megírta az esküdtek tanácskozásáról szál-longó híreket s fölshólitotta a cikkben a nád-

mezővársárhelyi függetlenségi párt vezetőségét, hogy Varga Imrét „ezt a buta és ostoba császarmadarat“ zárja ki kebeléből. A sajtópör tárgyalása, mely iránt Szegeden nagy az érdeklődés, a jövő hónapban lesz meg. A tárgyalásra a terhelt megkívánja idéztetni a Nagy György pörében ítélezett esküdtbírákat is tanukként való kihallgatás céljából.

Előre bejelentett bombavetés.

(A fiumei rendőrség értesült a merényletről.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Fiume, március 3.

A fiumei bombamerénylet ügyében úgy a városi, mint a határrendőrség egyaránt széleskörű nyomozást indított. Egyelőre a nyomozás nem vezetett eredményre, mert a kutató hatóságoknak semmiféle nyom nem áll rendelkezésére. Lassanként az a gyanu alakul ki, hogy a bombamerénylet figyelmeztetés akar lenni, illetve komolyabb esemény előzetes jelzése. Tény az, hogy a rendőrség tudott a készülő merényletről.

A robbanás részleteiről a mai nyomozás újabb adatokat állapított meg. A kormányzói palota kertje mellett egy utca halad el, amely elválasztja a Kertet József főherceg villájának a kertjétől. Minthogy a kormányzói palotát a városi rendőrség állandóan figyelte, a kerítésen át az utcáról nem dobhatták be a bombát. A legnagyobb valószínűség amellel szól, hogy a merénylő József főherceg villájának kertjébe lopódzott be s onnan hajította át a bombát. A bomba széthullott darabjaiból megállapították, hogy abban a robbanó anyagon kívül szögek és vasdarabok is voltak és fala másfél milliméter vastagságu volt. A bomba, illetőleg a dinamitpatron nem volt alkalmas arra, hogy vele egy épületet felrobbantsanak. Ugy látszik, arra szánták, hogy ablakon hajtsák be. Emberélet kioltására alkalmas lett volna így, de valószínűleg ebben a merénylőt a körülmények megakadályozták. A robbanás helyétől 50—60 méter távolságra is találtak vasdarabokat. Gyújtószinórt ellenben nem találtak s azt hiszik, hogy ez vagy elégett, vagy pedig olyan szerkezetű volt a bomba, hogy gyújtószinórr nélkül robbant fel a dobáskor.

Késmárki Dezső határrendőrségi tanácsos következőket mondotta:

— Nevetséges az az elterjedt híresztelés, mintha a bombamerényletet a határrendőrség rendezte volna. A tény az, hogy már napokkal ezelőtt, így tegnap is, a kormányzói palotában bombához alkalmas gyújtószinórt, továbbá dinamitpatronokat találtak. A nyugtalanító fölfedezés arra indította Wickenburg István gróf fiumei kormányzót, hogy fokozottabb elővigyázatot rendeljen el. A kormányzó utasította úgy a határrendőrséget, mint a városi rendőrséget, hogy a palota területén s a környékén szigorított őrszolgálatot tartson. A palota kertjében és belsejében detektívek tartottak szakadatlan szolgálatot, míg a palota külső részén és környékén a városi rendőrség rendőrei őrködtek. A bombát tehát az utcáról nem dobhatták, mert ebben az esetben az illetőt feltétlenül elfogták volna. Ilyen körülmények között megdől a tengerészeti hatóság egyik tisztviselőjének az az állítása is, hogy állítólag látta volna, hogy valaki az utcáról dobta a kertbe a bombát.

— Egyelőre azt kell hinnem, hogy a merénylő valami uton-módon belopódzott a királyi hercegi palota kertjébe, amelyet a kormányzói palota kertjétől csak egy utca választ el és onnan dobta el a bombát. A robbanás helyén

öt bombadarabot találtam és foglaltam le. A nyomozás azonnal megindult és még az éj folyamán is dolgoztunk.

Fiuméből jelentik: A határrendőrségen ma egy gyanus egyént letartóztattak, kire alapos gyanu van, hogy a tegnap esti bombamerényletben része volt. Az illetőt a határrendőrség évekkkel ezelőtt kitiltotta Fiuméből és most visszatért anélkül, hogy a határrendőrségnél jelentkezett volna. Az illetőre egészen ráillik az a személyleírás, melyet az egyik menekülő merénylőről adtak ki. A nyomozás folyik.

Bécsből jelentik: A Zeit értesülése szerint a trieszti rendőrség két egyént letartóztattott, kiket a fiumei bombamerénylettel gyanusítanak. A neveiket nem tették közre. Annyi bizonyos, hogy a trieszti rendőrség napokkal ezelőtt tudomást szerzett a merényletről és erről értesítette a fiumei határrendőrséget.

Fiuméből jelentik: Késmárky határrendőrségi tanácsos ma este kijelentette, hogy a merénylők utáni nyomozásban kedvező fordulat állott be. A határrendőrség egy napi eredménytelen nyomozás után helyes nyomra jutott. Biztosra veszik, hogy a bűn tetteseit holnap letartóztatják.

Egy hirhedt asszony halála

— Petró Gyuláné. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

Kispesten, a Zrinyi-utca 82. számú házban meghalt az éjszaka egy asszony. Nagy kínok közt, betegségben. Ez az asszony — Petró Gyuláné a neve — hoszu évekkkel ezelőtt meggyilkolt egy öreg házaló ékszerészt, Erdei Ignácot. Talán tíz esztendővel ezelőtt egy nyári reggel bekopogtatott Erdei Ignác Petróhoz, valami ékszert akart neki eladni. A szegény asztalosné előtt megcsillantak az olcsó, vékony aranyláncok, a vastag, nagyköves gyűrűk — rátámadt a házalóra és megölte. Aztán feldarabolta a holttestet, betette egy gyermekkosiba és elindult a Ferdinánd-híd felé. Vitte a gyermekkosiban a feldarabolt házalót, hogy elrejtse valahol. Elfogták, törvény elé állították. Nessay Pál volt a védője, a szomorú híru képviselő, aki miután csalásért három hónapra elítélték, kiszökött Amerikába. Most operaénekes az új világban. Hiába védte a gyilkos asszonyt. Hat évi börtönre ítélték. Márianosztrára került Petró Gyuláné. Éveken át kötött harisnyákat, míg végre kiszabadult.

Félt benn lakni a városban, Kispesten vett lakást. Itt sem tudott elrejtőzni az emberek elől. Az egész község ismerte, tudta a bűnét és a szerencsétlen asszony az utcára nem mert kimenni, félt a kezeiktől, melyek mutogatva nyultak utána Csak egy ember tudott megbocsájtani a gyilkos asszonynak: a férje, Petró Gyula. Mikor letartóztatták az asszonyt, az asztalossegéd sehogysem akart hinni felesége bűnösségében. Ártatlannak hitte, s amikor kiszabadult, ott várta a fogház kapujában. Együtt mentek haza Kispestre. A férj egyik pesti butorgyárban dolgoztatott. Visszavonult életet éltek sokáig, a gyermekeiket, egy leányt s egy fiut, elküldték a községből, hogy sohase tudják meg anyjuk bűnét.

De bűnös asszony Petró Gyuláné, csak ismét meggyült a baja a törvénnyel. Valami csalásért hat hónapra ítélték. A börtönben aztán tüdőbajt kapott. Félholtan szabadult ki nemrégiben. Hogy hazament, ágynak dőlt. Irtózatoss kinjai voltak. Szombat délután, hogy egyedül maradt szobájában, kinjában lerágta a kezét. Az éjszaka kiszenvedett. Negyvenöt-ötvenéves lehetett a házaló gyilkosa, magas, sovány asszony. Ma délután lesz a temetése.

Nem találják a pokolgépeket.

(Ujabb részletek a nyomozás hibáiról.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, március 3.

A bukaresti rendőrség addig titkolózott a debreceni bombavető dolgában, amíg a bomba feladóinak sikerült megszökniök. Katarau és Kirilov, akik Csernovicban feladták a bombát rejtő ládát, eltűntek Bukarestből és mint a román rendőrség állítja, át is lépték a román határt és Oroszországba menekültek.

A román rendőrség azzal vádolja meg a csernovici és a budapesti rendőrséget, hogy elsiették a dolgot és közléseikkel módot adtak a tetteseknek arra, hogy megszökhessenek. Ezzel szemben pedig úgy áll a dolog, hogy a bukaresti rendőrségnek már a múlt hét szerdáján rendelkezésére állottak az összes adatok; holott a bukaresti és a budapesti lapok csak pénteken közölték a két tettesre vonatkozó adatokat. A bukaresti rendőrségnek tehát már szerdán módjában állott volna az, hogy Kataraut és Kirilovot letartóztassa: de addig halogatta a dolgot, amíg a két ember tudomást szerzett arról, hogy a hatóságok a nyomukban vannak és megszöktek Bukarestből.

A budapesti rendőrségen az a határozott vélemény alakult ki, hogy a két tettest el lehetett volna csipni, ha a bukaresti rendőrség futni nem engedi őket. Itt is meg vannak különben arról győződve a hatóság emberei, hogy Katarau és Kirilov még nem léphették át az orosz határt, hanem Romániában rejtőzködnek és csak a román hatóságokon mulik, hogy elfogják őket.

Csernovic tiltakozik.

Csernovicból jelentik: Az idevaló rendőrség határozottan tiltakozik a bukaresti rendőrség azon vádjá ellen, hogy a merénylők nevének és személyi adatainak hírlapi közlésével megnehezítették a gonosztevők letartóztatását. Azt a viszonyvázat emelik a bukaresti rendőrség ellen, hogy bár kedden megküldték nekik a merénylők pontos személyleírását, válasza sem érdemesítették őket. Ezért küldték Neubeck rendőrkapitányt Bukarestbe. Az a külföldi híradás, hogy a tettesek Plojestinél átlépték az orosz határt, egyszerűen abszurd, mert a legközelebbi határhelység Reni Plojesticól 200 kilométernyire van az orosz-román határon fekvő Ungheni és Darabani pedig még messzebb. Más ponton, mint ezeken, titokban átkelni a határon majdnem lehetetlen. Itt az a vélemény uralkodik, hogy a merénylők Romániában rejtőzködnek.

A romániai vizsgálat.

Bukarestből jelentik: Plojesticból jelentik, hogy az ottani megyei prefektus szerdán délután három órakor a prefektura előtt meglátott három egyént, akik egy automobil körül állva veszekedtek. Ez a három egyén a két merénylő és a soffőr volt. A két merénylő nagyon jól volt öltözve és senki sem sejtette volna, hogy ők a debreceni bomba elküldői. Katarau és Kirilov Plojesticban először az Európa című szállóban voltak, de itt nem kaptak szobát. A szálló portása, Marin Joneszku a következőket mondotta:

— Szerdán délután három órakor, ha jól emlékszem, a szállóba jött egy magas fiatalember két kék ruhával és szobát kért egy Manoreszku nevű ur részére. Minthogy azonban nem volt szabad szobám, az ismeretlen ember elment. Egy félóra múlva azonban visszatért és megkérte a portást, hogy vigye át podgyászát a

Dácia című szállóba. Ezért két frank borralót adott.

A Dácia-szálló portása, Deriade Demeter elmondotta, hogy néhány nappal ezelőtt három órakor délután két fiatalember jött a szállóba. Az egyik barnahaju, magas és erős ember volt, a másik szintén szálás termetű férfiú volt, szőke bajuszu. A két fiatalember nagy sárga bőröndöt és egy kék ruhát hozott magával. Az a fiakkeres kocsis, aki a két fiatalembert a pályaudvarra vitte, a következőket mondotta:

— A Dácia-szállóból két urat vittem a pályaudvarra. A Boulevardon az egyik férfi le szállt és én csak a másikat vittem a pályaudvarra. Hogy azután mi történt velük, nem tudom.

E vallomások alapján nincs tehát kizárva, hogy az egyik tettes, vagy talán mind a kettő, még Plojesticban van. A rendőrség széleskörű intézkedést tett elfogatásukra, ha még Románia területén volnának.

Dunába ölte magát az egyik merénylő?

Bukarestből jelentik: Tegnap Brailában egy fiatalember belefult a Dunába. Minthogy a vízbefulladás rendkívüli körülmények között történt, az eset mindenütt nagy izgatottságot okoz, mert azt hiszik, hogy az öngyilkos az egyik debreceni merénylő volt.

Az eset a következőképen történt: Vasárnap délután négy órakor a brailai kikötőben őrt álló katonák a Dunában uszó jégtáblát vettek észre, amelyen magas, erős termetű, jól öltözött fiatalember feküdt, aki segítségért kiáltott. A katonák nyomban riadót fújtak és a csendőrökkel együtt a fiatalember segítségére mentek. Amikor a csónak a jégtáblához közel jutott, a katonák kötelet dobtak a fiatalembernek, de az beleugrott a Dunába és nyomtalanul eltűnt. A katonák és csendőrök egész délután kutatták a holttestet, de nem tudták megtalálni.

Bukarestben sokan azt hiszik, hogy a fiatalember Katarau vagy bűntársa, Kirilov volt, de erre vonatkozóan semmi hiteles adat nincsen s egész bizonyossággal csak akkor lehet majd a valóságot megállapítani, ha a víz a holttestet felszínre hozza. Egy-két napig tehát el fog még tartani, amíg a titokzatos fiatalember személyéről biztosat lehet megtudni. A belügyminiszter utasította az összes dunamenti községeket, hogy tegyenek intézkedést a holttest kihalászására.

Bobrinszky gróf névjegye Kataraunál.

Sambir Arbore, egy Bukarestben élő besszarabiai származású író, a következő érdekes dolgokat mondotta el Katarauról, a pokolgépes merénylő egyik tetteséről a rendőrségen:

— Katarau 1908-ban jött hozzám egy ajánló levéllel. Elmondotta, hogy orosz katonaszökevény. Én természetesen megkérdeztem, hogy miért szökött meg, mire ő azt felelte, hogy az ezredében azt mondták, hogy orosz-román háború készül, már pedig ő Románia ellen nem akar fegyvert fogni. Én nem hittem neki és személyét illetőleg információkat kértem Besszarábiából. Onnan azt az értesítést kaptam, hogy igazi neve Katarow és nemrégiben rendőrtisztviselő volt Kisenevben, ahol azonban nagyobb sikasztást követett el és megszökött. Katarow nagybátyja Odesszában lakik, ahol a Holipinszky-utca sarkán boltja van. Megtudtam, hogy Bukarestben egy odeszszai ekegyár képviselője egy Perjeszekow nevű emberrel együtt, akit később azonban elbocsátott a cég és aki el is távozott Romániából. Nemrégiben egy belgrádi régi barátomtól levelet kaptam, amelyben azt írja, hogy Katarow

nála járt és támogatását kérte. Ugyanakkor pedig előkelő politikai összeköttetései is hivatkozott. A névjegyén ez állt: Ilie Catarow, az Epoka tudósítója. Fel is mutatta Bobrinszky Vladimir gróf névjegyét, amelyről ugyan azt hiszem, hogy lopta.

Ellentmondó tények.

Bukarestből jelentik: A Balca bukaresti férfiszabó cég főszabásza, Olteanu Akhim, ezeket mondta el Katarauról:

— Február huszonötödikén a Marmorosch és Blanch bankcégnél volt dolgom. Amikor a bank helyiségéből távozni akartam, találkoztam Katarauval, akivel régebben a Balca szabó cégnél ismerkedtem meg. Katarau előttem nyitotta ki táskáját, amely tele volt orosz bankjegyekkel. Ezután láttam, hogy Katarau kivett egy ötven rubeles bankjegyet s azt magyar pénzre váltotta fel. Katarau február huszonötödikén délelőtt nálam volt és beszélgetés közben megkérdezett, hogy nem tudok-e valami újabb részletet a debreceni merénylőről. Azt feleltem, hogy semmit se tudok. Katarau erre azt mondta, hogy meg kellene venni az Universalt, abban lesznek újabb részletek. Megvettem a lapot és felolvastam belőle Kataraunak a híreket. Katarau az egész idő alatt nyugodtan viselkedett és a legkisebb izgatottságot se árulta el. A merénylőről szóló hírek felolvasása után is nálam maradt még egy ideig, elbeszélgetett velem az eseményről s azután nyugodtan eltávozott.

Olteanu Akhim vallomása, ha igaz, ellentmond a rendőrség amaz állításának, hogy Katarau és Kirilov február huszonötödikén reggel a Minerva-szállóban levő lakásukra felhózták a lapokat s mikor megtudták, hogy a rendőrség a személyleírásukat is megtudta, bérelt automobilon azonnal elutaztak Bukarestből és azóta nem tudták megtalálni őket.

Kirilow nem volt Csernovicban?

Bukarestből jelentik: Kirilow lakásadója, Mihalescu Mária asszony a következő igen érdekes felvilágosítást adta a rendőrségnek:

— Kirilow hosszabb idő óta nálam lakott és ugyszólván tudtam minden lépéséről. Egész határozottan állithatom, hogy Kirilow az utóbbi időben nem utazott el Bukarestből. Ezt onnét tudom, Kirilownak, ha eltávozott a lakásáról, az én ajtóim előtt kellett eltávozni és én mindennap láttam. Lehetetlennek tartom tehát, hogy ő Csernovicban járt volna. Legutóljára szerdán reggel láttam eltávozni itthonról, azóta nem jött haza.

Mihalescu Mária kijelentése szerint tehát Kirilow nem járhatott Csernovicban február huszadikán, amikor a pokolgépet feladták. A rendőrség most azt kutatja, hogy Kirilow az utóbbi hetekben kikkel érintkezett.

Lemondott főispán. Szabadkáról jelentik: Szemző István Bácsbodrogvármegye főispánja ma beadta lemondását. Szemző már régebben le akart mondani, amit most azért tett meg, mivel családja egyik tagjának szökése alkalmával személyét is kellemetlenségek érték. Szemző semmi körülmény mellett sem hajlandó megtartani állását.

Képviselőválasztások Franciaországban. Párisból jelentik: Az Elyséesben a kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak, melyen véglegesen elhatározták, hogy a kamarai választásokat április huszonhatodikára tűzik ki.

Arad város szociális teendői.

(Zubor Andor tb. főjegyző beszámolója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 3.

Zubor Andor tb. főjegyzőt a törvényhatóság elküldötte Budapestre, hogy tanulmányozza a községi kenyérgyártást és a hatósági élelmiszerárúsítást. A főjegyző ma délután számolt be Lőcs Rezső gazdasági tanácsnoknak utjáról és a következő rendkívül érdekes kijelentéseket tették úgy ő, mint a tanácsnok:

— A községi élelmezés kérdése csak úgy oldható meg, ha erről előbb maga a törvényhatósági bizottsági közgyűlés nyilatkozik meg és nem a tanácstól indul ki. Ennek az eljárásnak abban van a titka, hogy ilyen szociális ténykedés mindaddig csak szépen hangzó frázis, míg kivitelre nem kerül a sor. A kivitel előtt a hatóság bármelyik alkalmazottja áll is velő elő, különböző érdekkörök gáncsaiba ütközik és senkitől sem várható el, hogy a karrierjét áldozza fel és összeütközésbe kerüljön katóriákkal csak azért, mert jót és üdvöset akar. A dolog megvalósításának elindítása tehát épen olyan fontos, mint a kérdés megoldása. Ha a közgyűlés azt mondja, én felveszem programomba a közlelmezés olcsóbbá tételét, vagy pedig létesíték hatósági élelmezési üzemet, hogy az árakat szabályozzam, akkor lehet beszélni a továbbiakról, mert ez az elhatározás azt jelenti, hogy a közgyűlés egyrészt megóvja tisztviselőit azoktól, a gyűlölködésektől, amelyeknek a hatósági husszék létesítésénél kivoltak és még ma is kivannak téve, másrészt pedig azt jelenti, hogy a törvényhatóság rendszeres szociális politikát inaugurál annak összes következményeivel. Ez a megfelelő személyzet és a szükséges befektetések fedezésének előteremtését involválja. Hogy szociális ügyosztály szervezésével, vagy más módon történik-e ez, az lehet vita tárgya, de az elvet el kell fogadni és azt következetesen végre is kell hajtani az utolsó betűig.

— Így cselekedett a főváros, amelyet azonban mégsem követhetünk minden útján. A kenyérgyár például nálunk nem szükséges. A mérleget ugyan csak április hónapban bocsátja a főváros Arad rendelkezésére, de már annyit megtudtam, hogy a milliós befektetés körülbelül nyolcezer koronát jövedelmez a fővárosnak és a kenyér még sem olcsóbb, mint ahogy Aradon a kenyérgyárak és pékek árúsítják, noha a kelesztés például a gyárigazgatónak szabadalma szerint történik és így nagyobb súlyt tudnak kihozni.

— Annál bámulatraméltóbb a községi élelmiszer üzem, amely kolbász féléket, vaját, sajtot termel, csirkét, husneműeket, zsírt, tojást, vadat árúsít bizományosai útján a város különböző részein felállított masszív bódékban. Bámulatosan olcsón tudnak mindent adni és a közönség tódul hozzájuk. Egy kilogram vaj a legfinomabb minőség 3 kor. 60 fill. télen is, egy kilogram sertészsír ma is 1 kor 50 fillér. A telep a vágóhidon van, a hol a csirkék tenyésztésétől a tojás válogatásáig mindent elvégeznek. Ötszázezer koronát szavazott meg a berendezésre a főváros, de nem is ez a fontos, hanem az, hogy van olyan hűtő telep, amely lehetségessé teszi, nem csak a konjunktúra kihasználását a bevásárlásoknál, hanem azt is, hogy a visszamaradt árut konzerválják és mindig friss állapotban vigyék a piacra. Enélkül még csak beszélni sem lehet hatósági élelmiszertelepről.

— Csinálunk-e valamit, vagy nem, tehát egyedül a törvényhatóságtól függ. Első sorban neki kell megnyilatkoznia és minden, az élel-

mezés terén egybefoglalható akció megindítását el kell határoznia. Részletes munkát hiába végzünk, mert egyik szerves összeköttetésben áll a másikkal és csak úgy ér valamit az akció, ha az összes élelmiszereket felöleli. A főváros például január elsejétől maga látja el a kórházait és egyéb jótékony célu intézményeit még fűszerrel is. Ha tehát egy egységes szociális politikára elszánja magát a város és ehhez a kellő tőkét is, de mint fondus perdust, megreszkirozza, ha soron kívül elkészítteti a léghűtőt és gondoskodik elárúsító helyről, szervezi a személyzetet, mely csak ezzel foglalkozzék, akkor komolyan lehet beszélni élelmiszer szabályozásról, olcsóbbá tételről, különben el sem szabad kezdeni.

— Mindenben osztom a főjegyző ur véleményét — jelentette ki Lőcs tanácsnok az Aradi Közlöny tudósítója előtt, aki az ő engedelmével jelen lehetett Zubor előadásán. A dolog tényleg így áll ilyen kis városban, hogy az emberek nagyon közel állanak egymáshoz és a kívül élő erők csakhamar találnak utat-módot a legszebb tervek meghíusítására, vagy pedig félremagyarázásokra. Vagy elhatározza magát a törvényhatóság az egész város közönségét szolgáló akcióra, vagy semmit sem csinálunk, mert tőlünk tisztviselőktől, a multak tapasztalatai után, nem is szabad kívánni, hogy újból azt a vádat vegyük magunkra, mintha mi egyes keresetágak tönkretételében találnánk meg ambícióinkat. Azt hiszem legjobb lesz, ha a főjegyző ur egy elaboratumban mindezt összefoglalva a polgármester urat arra kéri, hogy terjeszse az anyagot egy értekezlet elé, ahol minden vélemény megnyilvánulhat és a közgyűlés állásfoglalását megkönnyíti.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Édes otthon*, vígjáték. (A. bérlet.)

Csütörtök: *A kis király*, operette. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Péntek: *A kis király*, operette. (C. bérlet.)

Szombat: *A kis király*, operette. (A. bérlet.)

* A színház közlései. A *Kis király* bemutatója csütörtökön lesz. Kálnán és Bakonyinak ez a végtelenül sikerült színpadi alkotása Budapestén, a Népoperában került először színre, ahol hosszú idő óta állandóan műsoron van, még pedig táblás házak mellett. A Kis királynak az ideai slágerek között azért sikerült magának elsőrendű helyet biztosítani, mert nemcsak a librettója rendkívül bájos, hanem a zenéje is oly finom, hogy Budapestén alig van már ház, amelynek zongorájáról hiányoznék a Kis király partitúrája. Az aradi színház életében s különösen az ideai szezonjában már hagyomány, hogy az operettek nemcsak elsőrangú rendezésben, hanem pazar kiállításban is kerüljenek színre. Különös érdekessége lesz a Kis király aradi bemutatójának a pompás szereposztás, amely a következő: A király — Barics, Kancellár — Herold, Montarini — Patoky, Zozó — Dióssy, Huck — Győző; ezenkívül Várnay, Ocskay s a teljes operette-társulat játszik.

Vasárnap délután Szomorj Dezső nagy sikert aratott drámája, a Mária Antónia kerül színre.

A szerkesztő ur. Amíg az operette-személyzet a Kis királyra készül, addig a vígjáték-együttes Tristán Bernardnak legújabb bohózatára, „A szerkesztő ur“-ra készül.

* Gyermekelőadás az Apollóban. (Az Apolló-színház, mint minden héten, ezen a csütörtökön is délután fél 3 órakor mérsékelt helyek mellett gyermekelőadást rendez a legújabb, kacagtatóbbnál-kacagtatóbb, gyermekeknek való mozibohózatokból. 4256

* A jeges halál. Az Uránia tegnapi bemutatója a teljes siker jegyében folyt le. A közönség a kiváló film jeles tulajdonságait méltányolta és nagy elragadtatással nézte a mesteri rendezést és a művészek kitűnő játékát. A hűtlen táncosnő sorsa, a bűnös szerelem és megtorlásul a jeges halál, a helyzet erkölcsi igazságai: mind meghódították a közönség rokonszenvét. A műsor egyik jeles száma, a kiválóan tartalmas Pathé-hét, mely fenomenális ujdonságokat hozott. Kivüle még egy szenzációs Max Linder kép szerepel a műsoron, úgy, hogy a közönség az előadás végével zajos tapssal adott kifejezést meglegedésének. A nagyszerű műsor ma megy utoljára. 3

* Szerelmeskedés — Psilanderrel. (Az Apolló óriási sikere.) Mindenki előtt tudott dolog, hogy az aradi Apolló-színház elsőrangú, nívós műsoraival sokszor nagy és teledhetetlen sikereket arat, de azt az érdeklődést, amelyet Schnitzler drámájával: a Szerelmeskedéssel váltott ki a publikumból, mint valami rendkívüli eseményt kell regisztrálnunk. Kora délutántól fogva késő éjjelig a nézőtérnek minden egyes talpalatnyi helyét elfoglalta a közönség s a jegyek jóval előre elkelték az utolsó darabig. Előjegyzéseket már el sem fogadott a színház, mert a felvonult tömegeknek is alig tudott helyet adni. A mozinak ezt az óriási eseményét szerdán mutatja be utoljára az Apolló-színház egy végtelenül kedves Henny Porten-képpel együtt. Az első előadás pontosan délután 5 órakor kezdődik. Az utolsó előadásra a kedvezményes jegyek nem érvényesek. 4256

* Asta Nielsen az Apollóban. A mozikulturájának nagyszerű eseményei egymást követik az Apolló-színházban. Schnitzler klasszikus alkotását: a Szerelmeskedést csodálja még az egész Arad s Psilander tökéletes alakításának hatása alatt áll minden kulturember s már is jelenthetjük, hogy szerdán Asta Nielsen lép fel az Apollóban a legújabb s egyben a legjobb szerepében: A moziprimadonnában. 4256

* „Arad város és Aradmegye Monográfiája“ elkészült és a főbizományosnál: Kerpel Izsónál kapható. A teljes, 7 vaskos kötetből álló nagyerékű munka ára 40 korona. Három befejező kötete 10 koronáért külön is beszerezhető. A befejező rész, mely Aradváros és Aradmegye községeinek leírását tárgyalja, Somogyi Gyula dr. a „Monográfia“ szerkesztőjének hivatott, mesteri tollát dicséri. Mivel a munka kis példányszámban jelent meg, ajánlatos, hogy az érdeklődő körök annak beszerzéséről mielőbb gondoskodjanak.

* Nick Winter az Urániában csütörtökön és pénteken szenzációs új szerepben lép fel. 3

* A Nő feminista folyóirat legújabb száma ismét rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. A Bedy Schwimmer Rózsa, gróf Teleki Sándorné és Pogány Paula szerkesztésében kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 5.— korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V. Mária Valéria utca 12.

* Autonomia. A hazai zsidó felekezetek egyesítésének érdekében egy magas színvonalú érdekes folyóirat indult meg Szabadkán Dr. Klein Adolf főorvos, szerkesztésében. A kiválóan szerkesztett újság előfizetési ára egész évre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatala, Szabadka.

* A kulturpalota könyvtára szerdán és csütörtökön, takarítás miatt, zárva van.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Roda-Roda a meggyilkolt szerb királyné ellen.

(A szláv nemzetek háborgása egy novella miatt.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3

A magyar sajtó nem vett tudomást egy igen érdekes afférról, amely ma a német írói köröket és az egész szláv közvéleményt foglalkoztatja, Szentpétervártól Belgrádig és Prágától Cettinjéig. Nem vette észre, pedig ez az affér pikáns, komoly következményektől súlyos és érdekes.

Arról van szó, hogy *Roda-Roda*, a divatos író, a *Simplicissimus* nevű német folyóiratban egy novellát írt, amely beillik pamfletnek is, politikai izű pikantériának is, igazában azonban merénylet egy meghalt nő és otthona támadás egy nemzet önérzete ellen. Hogy irodalmi merénylet, az csak súlyosítja a különben is menthetetlen kegyelemsértést.

E novellában azt írja meg *Roda-Roda*, hogy Zimonyban élt egy közös főhadnagy, aki igaz, nagy, önzetlen szerelemre vágyott. Egy nő után sóvárgott, aki különb, mint az ilyen olcsó kalandok hősnői szoktak lenni: előkelő, meleg, nagyszerű és nem pénzért, hanem szenvedélyének szent fellángolásával szereti barátját. Egy délután az utcán bolyongott és egy feltűnő szépségű, királynői termetű, szenvedélytől izzó szemű asszonnyal találkozott. Követte, aszfaltbetyároskodni kezdett és megismerkedtek. Az asszony elbeszélte, hogy egy belgrádi mérnök felesége és bevásárolni jött át a szerbek szomszédos fővárosából a határszéli, kis horvát-magyar városkába. Az urinő meglátogatta lakásán is a főhadnagyot.

Barátságuk percek alatt meleg, szenvedélyes szerelemmé erősödött. És a főhadnagy, a pásztoróra méltó epilógusaként, verseket olvasott fel a nőnek.

- Ki írja ezeket?
- Én, felelte büszkén a tisztecske.
- És csak úgy magadnak írod?
- Dehogyan, neves osztrák poéta vagyok. Verseimet a német és osztrák kiadók drágán fizetik.
- És mik ébresztik benned ezeket a hangulatokat?
- A szerelmem.
- Vagyis te az én szerelmemet is versekre fogod felváltani és keresel vele?
- Igen.

Miután idáig jutottak, az asszonyka elírta, hogy az ura keveset keres, nehéz viszonyok közt élnek és ha már szerelméből a főhadnagy-poéta úgy is pénzt keres verseivel, elfogadna ebből egy kisebb összeget.

A szegény főhadnagy fülig elvörösödött. Mert épen pillanatnyi pénzzavarban szenvedett. Ahogy vége lett a tété a tété-nek, egyik bajtársától pénzt kért kölcsön és másnap átszaladt Belgrádba, hogy fölkutassa a szép szerb mérnököt és kegyeit meghálálja — egy mondd: egy, ird: egy darab blank huszkoronás bankjeggyel. De a tulságosan bőkezű tisztecske, akárhogy is kereste, nem tudta a mérnököt megtalálni. Ezután hónapokon át kereste az asszonyt, de nem találta.

Évek múltán egy este véletlenül a belgrádi színházba tévedt a főhadnagy. Meglepetésére az első proscenium-páholyban észrevette a szép mérnököt egy erősen fekete katonatiszt társaságában.

- Kik ezek? — kérdezte izgatottan.
- Nem tudja? — csodálkozott a szomszédja. — *Sándor király és a felesége: Draga Masina.*

Eddig szólt a novella. Hozzá tartozik azonban a tényálláshoz, hogy *Draga Masina* akkor-

tájt lett a szerb király felesége és a főhadnagyval való megismerkedés idejében még tényleg egy szegény mérnök felesége volt. És az, hogy abban az időben pár hónapot *Roda-Roda* (aki mesterségére nézve katonatiszt volt) Zimonyban töltött.

A szláv sajtó óriási felzudulással fogadta ezt a hihetetlenül kegyetlen, holtakat gyalázó és nemzeti büszkeséget sértő novellát. A múlt héten *Roda-Roda* előadást akart tartani Prágában, de megüzenték neki, hogy fel ne merjen lépni, mert a csehek olyan botrányt rendeznek, amilyenben még aligha volt része. A cseh lapok vezércikkeiben támadtak *Roda-Rodára* és az egész szláv közvélemény háborog e pamflett miatt. A *Simplicissimus* kitiltották nemcsak Szerbiából, de Oroszországból is és *Roda-Rodának* többet egy sora sem fog megjelenni egyik szláv nyelven sem. K. A.

Mosakodik a bukaresti főkapitány.

(Alapos hibák Katarau nyomozásában.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, március 3.

A *Pester Lloyd* bukaresti munkatársa ma interjút folytatott az *Aradi Közlöny* nevében is *Corbescu* bukaresti rendőrfőkapitánnyal, ki a következő kijelentést tette:

— „Szemben a magyar lapok állításával, mindenekelőtt kijelentem, hogy a csernovici rendőrség sürgőnye szerdán reggel négy óra felé érkezett Bukarestbe. Öt órakor vettem erről tudomást és rögtön megtettem minden intézkedést Mandasescu és Avram letartóztatására. A csernovici rendőrség sürgönyében csak a két személy letartóztatását kérte. A két nevezett hollétének kikutatása hosszabb időt vett igénybe és csak négy órakor délután tudtuk Avramot megtalálni. Tőle tudtam meg, hogy utlevelét egy Katarau nevű diáknak adta, mire én Avramot letartóztattam és rögtön nyomozni kezdtem Katarau után. Időközben Katarau megtudta, hogy a rendőrség Avramot megtalálta és megszökött. Mikor tehát mi megtudtuk, hogy Avram utlevele Katarau-nál van, Katarau már nem volt Bukarestben. Eddig az ő és titkos társát nem sikerült elfogni. A magyar lapok azt is jelentik, hogy mi a hozzánk érkezett csernovici táviratot előbb lefordítottuk volna és azután kezdtük volna meg a nyomozást. Ez nem felel meg a valóságnak, mert én elég jól értek németül és a távirat kézhez vétele után rögtön megtettem a nyomozáshoz szükséges lépéseket. Igaz, hogy a sürgőnyt később hivatalosan is lefordították, de az csupán formai eljárás volt. A reggeli lapokra vonatkozólag azt írják, hogy nem vették azok jelentését figyelembe és csak a hivatalos jelentés után láttunk a nyomozáshoz. Mi a csernovici sürgőnyt kora reggel kaptuk meg és akkor a reggeli lapok még nem jelentek meg. Csak délután négy órakor tudták meg, hogy Avram hol található és este hat órakor értesültünk a *Minerva* szállodában, hogy Katarau és társa automobilon elmenekült. Ekkor pedig már se nem táviratozhattunk, se nem telefonálhattunk!”

Eddig a nyilatkozat. Megjegyzendő, hogy Bukarestben éjjel-nappali telefon szolgálat van, tehát nagyon furcsa, ha a rendőrség nem tudja utját vágni a szökevénynek, akiről még aznap délután hat órakor megtudta, hogy automobilon menekült, sőt azt is tudták már, hogy hol szállt vonatra. A főkapitány nyilatkozata a legsúlyosabb beismerés és a magyar sajtó joggal írja, hogy alapos hibák történtek a merénylők nyomozása körül, akik talán örökre kisiklottak a hatóságok kezei közül.

Tanu a Wallburg bárók születéséről.

(Ujabb harc a tizennégy millióért.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 8

Néhai Ernő főherceg leánya, *Simics Klotild*, aki egy Bécsben élő gárdaőrnagy felesége, tizennégy millió korona erejéig pórt indított *Rainer* főherceg udvartartása ellen. Erre a tizennégy millióra ő mint apja hagyatékára tart jussot, amit azonban az udvar tőle mindmáig megvont. Ismeretes az a háborúság, amit *Simics Klotild* és *Wallburg Ernő* báró, — Ernő főhercegnek *Skublics Laurával* kötött morganatikus házasságából származott gyermekei — évek óta folytatnak jogaik elismeréséért, de hiába. *Heilinger* képviselőnek a bécsi Reichsratban elhangzott interpellációja most új mederbe terelte a *Wallburgok* kálváriáját. Az öreg gróf *Strachwitz* — aki Ernő főhercegnek bizalmas embere volt és minden titkáról tudott — a járásbirósági tárgyalás során pontosan megmondotta, hogy mennyi az a vagyon, ami Ernő főherceg után maradt és amire gyermekeinek igénye és joga van. *Simicsnével* majdnem egy időben, *Wallburg Ernő* báró is keresetet indított, ez a kereset azonban egyelőre még nem hagyaték ellen irányul. Nem, mert a báró ügyvédje igen furcsa, szenzációs dolgoknak jött a nyomára. Néhai Ernő főherceg gyermekei: *Ernő, Henrik, Laura* és *Klotild* ugyanis valamennyien *Laibachban* születtek és ott keresztelték meg őket. Mégis, most az ügyvéd utánjárása alapján kiderült, hogy mind a négy gyermek.

a budapesti lipótvárosi plébánián
van anyakönyvvelve.

A bejegyzés szerint az atya: *Wallburg báró porosz dzsidáskapitány*, az anya pedig gróf *Hugonnay Laura*. Tudvalevő, hogy már ennek az eredeti bejegyzésnek az adatai sem felelnek meg a valóságnak, mert *Wallburg báró* porosz dzsidáskapitány sohasem létezett, amint nem fordul elő a góthai almanachban gróf *Hugonnay Laura* sem. Ez a bejegyzés tehát hamis, amit a főhercegnek 1899. február 20-án *Arcóban* kelt levelének egyik passzusa is bizonyít. Azt írja itt a főherceg:

— Azt kérdezed tőlem, hogy szegény anyád *Skublics leány* volt-e? Hiszen ezt már megmondottam neked és azt is megmondottam, hogy keresztleveleitek hamisak.

Érdekes azonban, — mint az *Aradi Közlöny* már megírta — hogy a lipótvárosi plébánia anyakönyvbe a *Wallburg* gyermekek lapjára 1908. szeptember nyolcadikán pótrávezetés történt. Eszerint a hercegprimás rendelkezése az eredeti bejegyzést semmisnek nyilvánították s az anyakönyvet oly értelemben módosították, hogy mint apa *senki sincsen feltüntetve, mint anya pedig Skublics Laura szerepel*. A *Wallburg-gyermekeket* tehát rövid uton törvénytelenítették, megfosztották őket a nevüktől. Az egész eljárás során pedig meg sem kérdezték sem *Simicsné*t, sem *Wallburg Ernő* bárót, sőt utólagosan sem értesítették őket semmiről.

Ez a dolog most február tizenkilencedikén pattant ki, amikor az ügyvéd megkérdezte, hogyan történt a hercegprimás utasítására a pótlás. A plébánián kijelentették, hogy a hercegprimási pótlást a kultuszminisztérium utasítására végezték. A kultuszminisztériumban a belügyminisztériumra hivatkoztak és itt végre kijelentették, hogy az egész pótlás az igazságügyminisztérium határozott utasítására történt. Az aktákat azonban sehol sem akarták megmutatni, miután titkosoknak jelezték őket. Azt sem mondják meg, hogy miért és mi alapon változtatták meg az anyakönyvet, egyálta-

lában a legnagyobb titokzatossággal kezelik az ügyet, minden felvilágosítást megtagadnak.

Wallburg báró most keresetet indít az iránt, hogy tulajdonképen ki az apa és ki az anya? Az ügyvéd igazolni fogja, a leghitelesebben iratokkal és élő tanukkal, hogy Wallburg Ernő báró, valamint Simicsné Ernő főhercegnak törvényes gyermekei és Skublics Laurával törvényesen kötött házasságából származnak. Igen érdekes, hogy Simicsné a napokban Laibachból egy öreg urat ábrázoló arcképet kapott e sorokkal: az én legrégebb barátjától. Az öreg nagyné megköszönte a képet, egyttal megírta a fotográfia küldőjének, hogy nem emlékszik rá és kérdezte, honnan ismeri? Az öreg ur, aki egyébként orvos erre megírta, hogy

Laibachban a születésénél ő segédkezett.

Ez is csak azt bizonyítja, hogy a Wallburg-gyermekek Laibachban születtek, a budapesti anyakönyvi bejegyzés pedig hamis.

Most tehát teljes erővel megindul a nagy pör, amely még sok szenzációt és izgalmat rejtget. Van ugyan még egy élő Wallburg-gyermek: Laura, de ez nem vesz részt a pörben. Magyarországon él valahol titokban, megbékélt sorsával és ezért évi négyezer koronát juttat neki Rainer főherceg udvara, Simicsné és báró Wallburg Ernő azonban a legteljesebb reményekkel és igazságuk tudatában folytatják a harcot.

Bérgyilkos merénylet Lieman marsall ellen.

(Statárium Konstantinápolyban. — Orosz bérgyilkosok kivégzése.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, március 3.

Emlékezetes még az a diplomáciai viszálykodás, amely Törökország és Oroszország között keletkezett amiatt, hogy Lieman német tábornok marsallként a török hadsereghez került, azzal a nyilvánosan hirdetett céllal, hogy ő és vele jött tisztjei a török hadsereget európai szellemben kiképezzék. Alig került azonban Lieman tábornok Törökországba, csakhamar kint, hogy nemcsak a hadsereg kiképzése lesz az ő feladata, mint elődjéé, Von der Goltz pasásé, hanem a konstantinápolyi hadtest parancsnokságát is ő rá bízták, mikor pedig Enver bey lett Törökország hadügyminisztere s a vezérkari főnökséget is ő vette át, a német tábornok vezérkari főnökhelyettese lett a török hadseregnek. Oroszország féltékeny szemmel nézte Lieman tábornok gyors karrierjét, mert a német befolyás térhódítását látta benne, diplomáciai uton be is avatkozott az ügybe, de beavatkozása nem vezetett eredményre: Lieman tábornok megmaradt állásában.

Ma három török katona megtámadta a tábornok családját és kirabolta. Minthogy valószínűnek látszik, hogy a rablótámadás mögött esetleg gyilkossági szándék is lappangott és az egész támadást orosz felbujtásra hajtották végre a katonák, a haditörvényszék szigorúan büntette a támadókat: statáriális uton mindhármukat főbelölték. A támadásról, amely az Ázsiai Boszporusz partján történt, a következőket jelentik:

Lieman tábornok két leánya egy civilruhába öltözött török tiszt kíséretében ma délután sétára indult a Boszporusz partján. A társaságot sétájában hirtelen három török katona zavarta meg. A katonák a civilruhába öltözött tiszt felé fordultak és fenyegető hangon rászóltak:

— Add ide a pénzedet.

A tiszt a halálra ijedt hölgyeket meg akarta kimélni az ellentállás izalmaitól és ezért odaadta a nála lévő pénzt, harminc török fontot a katonáknak. A hangos jelenetnek ekkor már több tanuja volt s mikor a katonák észrevették, hogy a járókelők feléjük közelednek, gyorsan futásnak eredtek. Üldözőbe vették a menekülőket és izgalmas hajszá után sikerült mindhármukat elfogni.

A haditörvényszék kivégeztette az utonálló katonákat és széleskörű nyomozás indult meg felbujtóik felkutatására, mert majdnem bizonyosnak látszik, hogy felbujtásra cselekedtek és ha tettükben a járókelők meg nem zavarnák, talán meg is ölték volna a tábornok két leányát.

HIREK

Öngyilkos banktisztviselő.

(A meggátolt házasság.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

Ma este jökői Borocky Ernő a Hazai Takarékpénztár huszonhat éves tisztviselője lakásán szíven lőtte magát és azonnal meghalt. A fiatalember jómódu bajai családból származott és nem régen lépett ki a katonaságtól, mivel fokozódó idegesség miatt nem tudta a szolgálatot elviselni. Ekkor lépett be a Hazai Takarékpénztár tisztviselői karába.

Néhány héttel ezelőtt Borocky Bajára utazott ott lakó édesanyja és ügyvéd fivére meglátogatására. A fiatalember szerelmes lett egy bajai urileányba, akinek megkérte a kezét. A házasságból azonban semmi sem lehetett, mivel súlyos családi akadályok merültek fel. Borockyn ettől az időtől fogva buskomorság jelei mutatkoztak és nemsokára otthagya édesanyját és visszament Budapestre.

Borocky betegsége Budapesten sem javult, sőt egyre idegesebb lett. Ma este a hivatalos óra után lakására ment és ott szíven lőtte magát. A házbéliek orvosért futottak, de mire a segély megérkezett, az öngyilkos halott lett. Lakásán leveleket találtak, melyeket édesanyjához és fivéréhez intézett és ezekben tettének okául idegességét hozza fel.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése. Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. — **Sürgönyprognózis:** Hűvös, elvélve csapadék.

— **Március tizenötödike megünneplése.** A szabadságünnep előkészítésével foglalkozik Kovács Vince kultúratanácsnok, csütörtökre hívja össze az ünnepélyt rendező bizottságot. Március idusának ünnepe ez évben ülnek meg először a kulturpalota nagytermében és hogy azon a közönség legszélesebb rétegei megjelenhessenek délelőtt féltizenegy órakor kezdik. A megnyitó beszédet Urbán Iván báró főispán tartja meg, az ünnepet méltató beszédet pedig Jancsovics Ferenc főreáliskolai igazgató mondja el.

— **Az albán fejedelem utazása.** Berlinből jelentik: Vilmos wiedi herceg tegnap waldenburgi birtokáról ideérkezett, honnan ma továbbutazott Triesztbe és innen csütörtökre megy Durazzóba.

— **A külügyminiszter látogatásai.** Münchenből jelentik: Berchtold Lipót gróf külügyminiszter és neje tiszteletére a bajor miniszterelnök ma lakomát rendezett, melyen az osztrák-magyar, a szász, a porosz követek voltak jelen nejeikkel.

— **Közös hadseregbeli és honvéd-tartalékos tisztek továbbképző tanfolyama.** A tél folyamán a legközelebbi s egyttal a legutolsó továbbképző tanfolyam március hó 5-én délután 6 óra 30 perckor a csász. és kir. 33. gyalogezred tisztietkezdéjében (vár, parancsnoksági épület, I. emelet) lesz. Ez alkalommal többek között szoba kerül a tartalékos tisztek és tisztjelöltek a katonai sportgyakorlatokon való részvétele is, miért is kéri a vezetőség az urakat, hogy lehetőleg teljes számmal jelenjenek meg. A tanfolyam befejezését este 8 órakor a „Fehér Kereszt” téli kertjében tartandó társas összejövetel követi, amelyen a tényleges tisztek is résztvesznek. Az öltözet úgy a tanfolyam, mint a társas összejövetel tartama alatt tetszés szerinti. Egyenruha (zubbony) vagy polgári öltözet.

— **A temesvári polgármester nyugalomba vonul.** *Telbisz* Károly dr. udvari tanácsos. Temesvár szabad királyi város polgármestere, aki három évtized óta vezette a város ügyeit és a Délvidék e nagy városát pompásan felvirágoztatta, akinek nevéhez fűződik Temesvár megmagyarosodása is, bejelentette a városi tanácsnak, hogy nyugalomba vonul, mert orvosai teljes nyugalmat rendeltek neki. Utóda temesvári hírforrás szerint *Geml* József főjegyző lesz.

— **Passzivitás a lugosi választáson.** *Lugosról* jelentik: A lugosi választókerület román nemzetiségeinek mai jelölt ülésén elhatározták, hogy tekintettel arra, hogy a megválasztott mandátuma egy éves osupán, jelöltet nem állítanak és a románok a szavazástól magukat távol tartják.

— **Meggátolt elégtétel.** *Zágrábról* jelentik: Az országgyűlés tegnapi ülésén Fink dr. képviselő, törvényszéki bíró éles hangú kijelentést tett Starcevicus képviselőre. Fink dr. noha tartalékos tiszt, kijelentette, hogy nem ad elégtételt és az ügyet bírói uton akarja elintézni. Az ügyből kifolyólag még több lovagias ügy várható.

— **Aradi borkereskedők a pénzügyminiszternél.** Ma este fél tizkor Budapestre utaztak kisjolsvai Szabó Zoltán, Domán János, Ransburg Sándor, Kremmer József és Hacker Mór aradi borkereskedők, hogy a bőven ismeretett sérelmek miatt, melyek őket a várossal kötendő fogyasztási adószerződésből érnék, a pénzügyminiszternél eljárjanak. A miniszter holnap délben fogadja az aradiak küldöttségét.

— **Eltűnt aradmegyei jegyző.** Január végén — mint az *Aradi Közlöny* akkor megírta — *Moyszin* Károly keszendi körjegyző elhagyta hivatalát és nyom nélkül eltűnt a községből. A közel másfél hónap óta tartó nyomozás, kutatás során nem derült ki, hogy a körjegyző hová lett és tulajdonképen miért tűnt el. Keszendrőről Aradra utazott szökése napján, itt azonban nyoma veszett. Később még megtudták annyit, hogy eltűnése után két-három nappal Moyszin Nagybecskereken élő fiatal rokonát látogatta meg és ott pár napot töltött. Azóta teljesen eltűnt Moyszin Károly, akit most a vármegye hirdetésben szólít föl záros határidőn belül történő jelentkezésre.

— **Zavargások a rituális vérvad miatt.** *Krakóból* jelentik: Egy lodzi távirat szerint arra a hirre, hogy rituális gyilkosság történt tegnap nagy vérengzést rendeztek a zsidó lakosság között. Nagy tömeg támadta meg egy Steinmann nevű zsidó kereskedő üzletét és azt teljesen szétrombolta. A kereskedőt és feleségét az utcára hurcolták és ott súlyosan megsebesítették. A tömeg szétverésére rendőrök jöttek és nagy összeütközés keletkezett, melyben sokan megsebesültek.

— **A veszedelmes pénzváltók.** Két külföldi cigány kalandornót tartóztatott le ma az aradi rendőrség, akik pénzserelés és pénzváltás ürügye alatt több aradi kereskedőt megkárosítottak. Kovács Lajosné és Welher Ferenecné vegyeskereskedők üzletében fordultak meg az asszonyok, akik azt mondták, hogy jubiláris koronákból és ötkoronásokból szép ékszereket készítenek s ezért szükségük van ilyen pénzekre. Az üzlet tulajdonosnőjét arra kérték, hogy cserélje be nekik a rendes koronákat, vagy váltson fel tíz-husz koronás papírpénzeket jubiláris koronásokra s mikor a kereskedőnő kiöntötte kasszája tartalmát, hogy kiválogassa a koronásokat, a két idegen asszony is segédkezett ebben a munkában és válogatás közben lopott is a pénzből. Körülbelül egy héttel ezelőtt jártak a kalandornők a két üzletben s mikor ma megint megjelentek Welhernénél telefonált a rendőrségre, ahonnan rendőrt küldtek ki, aki előállította a két asszonyt. Az egyiknek *Bernhardt Jozefa* névre kiállított csehországi utlevele van és énekesnőnek mondja magát. A másikat *Lorch Julián* hívják és utazónő. Mindketten tagadják, hogy pénzváltás közben loptak is, de mert valószínű, hogy a lopást elkövették és minthogy rendes foglalkozást sem tudtak feltüntetni, a közveszélyes munkakerülőkörrel alkotott törvény értelmében letartóztatták őket. A két cigány asszonyról este kiderült, hogy egy nagyobb bandához tartoznak. Rasztig István detektív ugyanis egy aradi szállodában ráakadt társaikra s az egész társaságot, amely két férfiből, két asszonyból és hét gyermekből áll, előállította a rendőrségre. Itt őrizetbe vették őket, a rendőrség pedig sürgőnyileg kérdést intézett a bécsi és határszéli rendőrségekhez, nem-e követett el a külföldön kóborló cigánybanda valahol nagyobb büncselekményt.

— **Az aradi megszökött tolonc.** A debreceni rendőrség tegnap előállította Ádám János piaci árúst, akiről kiderült, hogy a debreceni pokolgépes merénylet elkövetésével gyanúsított Ávrám Tódornak mostohatestvére. Az aradi rendőrség bünyügyi nyilvántartásában is szerepel Ádám János neve. Aradon 1912 ben zsebtolvajlásért letartóztatták, de a járásbírósa felmentette. A rendőrség ekkor eltoloncoltatta Aradról Ádámot, aki a kíséző rendőr mellől Piskin megszökött s azóta nyomaveszett. Az aradi rendőrség ma megtelefonálta ezeket az adatokat a debreceni rendőrségnek, amely most abban az irányban nyomoz, hogy Ádám Jánosnak nem-e volt szerepe a debreceni merényletben.

— **A grófnő adóssága.** Bécsből jelentik: Valószínű, hogy Csáky Sarolta grófnő rokonai közbelépésére ki fog egyezni hitelezőivel. A grófnő június végén hirtelen eltűnt a Beatrix-utcában levő fényesen berendezett lakásából négyszázezer korona adósságot hagyva hátra amit egy szokéval költött el. Mikor a hitelezők végrehajtást vezettek a grófnő ellen, hirtelen eltűnt Bécsből és Nizzába utazott. Legutóbb Mentoneban volt, ahol bécsi hitelezői ki akartak vele egyezni. A törvényszéktől kiküldött gondnok most a grófnő kötelezettségeinek nagyságát állapítja meg. Csáky Sarolta grófnő ügyeinek rendezése után visszatér Bécsbe.

— **Tifos a Tolsztoj-szobor.** Szentpétervárról jelentik: A legnagyobb orosz írónak még a sírjában sem hagy nyugtot az orosz kormány. Nemrégiben Szentpétervárott az egyik irodalmi társaság elhatározta, hogy gyűjtés útján szobrot emel Tolsztojnak. Most azt táviratozzák az orosz fővárosból, hogy a belügyminiszter beszüntette a gyűjtést. Nem engedik, hogy szobrot emeljenek Tolsztojnak.

— **A cár pálinkája.** Bécsből jelentik: A *Russische Rundschau* jelenti Pétervárról: Eddig szokás volt, hogy a cárnak katonai díszszemlék és szemlék alkalmával egy pohárka pálinkát adtak, a mit a cár a hadsereg egészségére üritett ki. Most azonban a cári főhadiszállás parancsnoka levelet irt a hadügyminiszternek és közölte vele a cárnak azt a kívánságát, hogy ezzel a szokással hagyjanak fel. Azt hiszik, hogy a cár ezzel az elhatározással az iszákosság ellen akar tüntetni.

— **A börze halottja.** Budapestről jelentik: Ma reggel félkilenckor a Rudasfürdő egyik kabinjában agyonlőtte magát egy férfi. A zsebében talált irásokból megállapították, hogy az öngyilkos *Schlesinger Illés* zágrábi fakereskedő. Ötszázhatvan korona készpénzt találtak nála, azonkívül egy levelet, a melyben kéri, hogy ebből az összegből tessék el, a Kontinentál szállóban lévő lakásán pedig az egyik börtáskában egy hatszer koronás betéti könyv található, ezt juttassák el a családjához. Öngyilkossága okául azt mondja utolsó levelében, hogy a tőzsdén egész vagyonát elvesztette.

— **Vitriolos férj.** Gyuláról jelentik: Hajdu István gazda két év óta különváltan élt feleségétől Brankovics Rózsitól, kit azonban folyton háborgatott. Ma reggel Hajdu a Novák-utcában megleste feleségét és vitriollal leöntötte. Az asszonyt a kórházba vitték, Hajdut letartóztatták.

— **Tenyészbikavásár Aradon.** Az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület által március hó 12-én, Aradon rendezendő tenyészbikavásárra a tenyésztők részéről 21 drb. magyar, 141 drb. simentháli és berni és 2 drb. pinzgau fajta bika lett összesen bejelentve. Több bejelentés a rendelkezésre álló hely szűk volta miatt nem volt elfogadható. A vásár iránt a gazdák körében igen nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Öngyilkosság részegségben.** Máriadrán ma felakasztotta magát Klein József 60 éves fuvaros. Mire ráakadtak, halva volt. Tettét valószínűleg alkoholos mámorban követte el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bernát Róbertné ravatalára szánt koszoru megváltására Tenner József és neje 20 koronát, Tenner László és neje 20 koronát adományozott az aradi izr. népkönyvtárnak, mely kegyeletes adományért benső köszönetet mond az elnökség.

— **Elegáns női selyem és bőrtáskák,** utazó készletek, bőrdöngök és más bőrárak, pipere és illatszerek, játékszerek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedüs-cégnél. 1321

— **Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeu Kárpáti-féle epenajtót, mely a legkitűnőbb fajda omnékülli gyomortisztító hálszer. Ize édes, hatása gyors és biztos 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Beni-tér. 14**

— **Tavaszi újdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérneműek, zsebkendők, gummikabátok, utazóspakák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrásy-tér 15. 1321**

— **Tavaszi divatlapok Kerpelnél.**

VÁROS ÉS MEGYE

Városi zenekar. A város által szobvencionált zeneiskola városi kezelésbe leendő átvétele a legközelebbi közgyűlés teendői közé tartozik. Ugy értesülünk, hogy a törvényhatóság az iskola városítását az esetben határozza el, ha a miniszter évi ötezer korona állami segílyt biztosít és az egyesület átadja az iskola huszonötezer korona vagyonát. Az ügygyel kapcsolatban a tanács egész komolyan foglalkozik a városi zenekar szervezésével is és mint azt többször megirtuk, maga a kultuszminiszter biztatta a tanácsot, keressen módot arra, hogy a zeneiskola kikerülő növendékei helyben keressék meg kenyerüket. A miniszter a városi zenekart jelölte meg erre és rámutatott Marosvásárhely és Szabadka példájára, mely városokat államsegély hozott abba a helyzetbe, hogy ilyen zenekart létesítsen. Ha a szünetgazdát, valamint a templomokat fentartó hatóságok

konkrét ígéretet tesznek arra, hogy az esetleges városi zenekart alkalmazzák, akkor semmi sem állja útját a kérdés megoldásának. Most folynak a tárgyalások az említett tényezőkkel és az ügyet ugyancsak a márciusi közgyűlés fogja tárgyalni.

A város a patronázs-egyletben. Az aradi patronázs-egylet azon kérelemmel fordult a várososhoz, hogy lépjen be alapító tagjai közé. Ugy értesülünk, hogy a tanács pártólólag terjeszti a kérelmet a törvényhatósági-bizottság legközelebbi közgyűlése elé.

Városi közgyűlés. Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1914. évi március hó 11-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő üggydaraboknak. 1. Polgármester havi jelentése. 2. A polgármesteri hivatalban megüresedett fogalmazói állás betöltése. 3. A rendőrségnél megüresedett fogalmazói állás betöltése. 4. A tanács előterjesztése az adóhivatali számvevői állással kapcsolatos személyi pótléknak utalványozás tárgyában. 5. Kalmár Nándor és társa cég részére megszavazott hirdetési általány utalványozása tárgyában hozott tanácsai határozat ellen az érdekeltek által benyújtott felebbezések. 6. Ambrus Péter végrehajtó kérvénye a nyugdíjjogosultak sorába leendő felvétele iránt. 7. Kecskés József egészségügyi biztos kérvénye családi pótlék utalványozása iránt. 8. Zubor Andor th. főjegyző kérvénye fizetésének rendezése tárgyában.

TARKASÁGOK

(A lekvár.) Fölháborodott, libegő asszony ront be egy kis fűszerüzletbe és lecsapja a paltra az össze-vissza gyűrt csomagot.

— Ezt a szilvalekvárt maguknál vettem! Itt van, egyék meg! Hallatlan: csupa pénz az egész lekvár!

— Még ön panaszkodik asszonyom? — szólit keserű humorral a kereskedő. — Önnek csak egy fél kiló van ebből a lekvárból, — hát mit szóljak én, mikor nekem három egész hordóval van rak-táron?!

(Szép barát.) Kereskedők beszélgetnek a kávéházban. A törzsasztal egyik látogatóját paréntálják el.

— Szegény Dióhéjasi — melázik az egyik. — Ki gondolta volna, hogy öngyilkos lesz. Ugy-e még ön sem, pedig önnek jó barátja volt.

— Szép kis barát, mondhatom — válaszolt a kérdező.

— Ugyan mi panasz van szegény megboldogultra?

— Na hallja: hiszen még azt a revolvért is, amelyikkel föbe lötte magát, még azt is a konkurrensémmel vásárolta!

(Információ.) A Fehér Kereszt-szállóban vidéki gazdaember szállt meg a napokban. Este érkezett és másnap reggelinél megszólította a kávéházban az üzletvezetőt.

— Ugyan kérem — kérdezte és ujjával az ablakon át a Neumann-féle ruhakereskedés felé mutatott — tetszik talán ismerni itt által a Néjannabótost?

— Ismerem bácsi.

— Hát azt is tetszik tudni, hogy nagy vagyona van-e?

— Talán bizony pénzt akar kölcsönözni neki, hogy ennyire érdeklődik.

— Nem én kérem, vásárolni szeretnék egyet-mást...

— Ne hallja, akkor igazán mindegy lehet, hogy vagyones-e, vagy se?

— Dehogyan mindegy, dehogyan mindegy. Azt akarom én megtudni, hogy megbirja-e a vagyonával, ha én hitelbe vásárolok, aztán nem f...
szék!

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz úton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztyűk s. b. s. b. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, március 2.

Az ismét hűvösre fordult időjárás mezőgazdasági szempontból kedvezőtlen megítélésben részesül.

A gabonáértel irányzata ezen körülmény folytán megszilárdult.

Elkelt a mai piacon:

1000 mm. buza	24.—24.80
1500 mm. tengeri	12.60—12.80
Árpa	14.—
Rozs	16.—
Zab	14.—

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tátrati tudósítás.

Budapest, március 3.

Készáru.

Amerika egynegyeddel magasabb. Kínálat, vételkedv gyenge, 5 ezer mm 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai zárlat
Buza 1914. áprilisra	12.62—12.63	12.59—12.60
Buza 1914. májusra	12.57—12.58	12.52—12.53
Buza 1914. októberre	11.52—11.53	11.29—11.30
Rozs 1914. áprilisra	9.42—9.43	9.25—9.26
Rozs 1914. októberre	8.72—8.73	8.68—8.69
Tengeri 1914. májusra	6.94—6.95	6.90—6.91
Zab 1914. áprilisra	7.73—7.74	7.73—7.74
Zab 1914. októberre	7.78—7.79	7.78—7.79

Az árak 80 kilónkénti számítva.

Budapesti értéktőzsde (március 3.)

Osztrák hitel	642.50
Magyar hitel	848.75
4% koronajáradék	88.15
Osztrák-magyar államvasúti	725.—
Jelszóbank	450.—
Lezámitolóbank	530.—
Hazai Bank	298.—
Magyar Bank	535.75
Kereskedelmi Bank	8884.—
Rimamurányi	671.25
Salgótarjáni	733.—
Közteli Vasút	636.50
Városló Villamos	836.25

Bécsi értéktőzsde (március 3.)

Osztrák hitel	642.—
Magyar hitel	848.—
Osztrák-magyar államv.	717.75
Déli vasút	105.50

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi március 4-én:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Édes otthon.

Francia bohózat 3 felvonásban. Irta: Valabrenque. Fordította: Heltai Jenő. Rendező: Szendrői Mihály.

SZEMELYEK:

Amadé	Várnai Jenő.	Bonnevelné	Föllnuszné.
Julient	Szendrey M.	Irma	Nógrádi M.
Andrá	Delli Lajos.	Therése	Asztalos M.
Henay	Zemplényi Z.	Mártha	Harmath J.
Jeanne	Kápolnai J.	Mara	Hampel L.
Lucie	Kiss Mariska	Jean	Virág László

Kezdete este 7/8 órákor.

NYILTÉR.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb.

elismert fájdalomcsillapítószer:

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.

Minden tablettán az Aspirin szó látható.

9358

Fay valódi sodeni ásványvizet csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.

Fay valódi sodeni ásványvizet — s csakis ez! készült az ismert, Soden községi 3. és 18. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóvizéből.

Fay valódi sodeni ásványvizet határozottan kérje, ha csakugyan e források hatásos eőjából készült pasztillát akarja kapni.

Egy doboz 1 K 25 fillért mindenütt kapható.

Arverési hirdetmény

A borosjenői járásbíróóság végzése folytán Aradmegye Alménes (ezelőtt Kresztomens) község határában fekvő 457 katasztrális hold szántóföld 1914. évi március hó 11-ik napján nyilvános birói árverés útján el fog adatni. 1435

Az árverési vevőnek a vételárból egy nagyobb összeg mint amortizációs kölcsön olesó kamatláb mellett meg fog hagyatni.

Bővebb értesítést a nagyszebeni általános takarékpénztár Nagyszebenben ad.

Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében előirt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomdarezsvénytársaság könyvnyomdájában.

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BARÓ BOHUS-PALOTA.)

1914. március hó 5 én, csütörtökön délután 3 órákor nagy

Gyermek-előadás.

Kacagtató gyermek képekkel.

Helyárak: 20, 40 és 60 fillér.

8420—1913. V. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság fenti számú végzése által Zsigri János és Meleg Ida végrehajtató javára 170 korona 30 fillér tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 800 koronára becsült diszkálybákból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottak.

Ezen árverés Kohn Sándor javára 120 korona tőke és járulékal erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Béls-tér 2 számú házában leendő eszközlésére 1914. évi március hó 6. napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron adul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. évi február hó 19. napján.

Najmányi Béla, bírósági végrehajtó.

Sirolin "Roche" enyhülés és gyógyulást hoz fűdőbaj köhögés-hurut-influenza és asfthmánál

Eredeti csomagolás 4-K-ért minden gyógyszertárban kapható.

Uj cukrász üzlet.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, Lázár Vilmos-utca Földes palotában egy

cukrászda üzletet

nyitottam, ahol állandóan nagy választékban tartok mindenkor friss és legízesebb süteményféléket. Minden időben habtejssín és kuglóf kapható legjutányosbb árban.

Megrendeléseket leggyorabban szállítok Előzékeny kiszolgálás.

Szives pártfogást kérek:

Virág Andor,
cukrász. 1363

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat, szitaárúk és acélsodrony ágybetét készítő

Arad, József főherceg ut 8. sz.

Gyártelep: Kossuth-utca 45. sz.

TELEFON 557. SZÁM.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 1241

Uj üzlet megnyitás!

Értesítem a vásárló közönséget, hogy Deák Ferencz-u. 8. alatt egy

rőfös, rövidáru, férfi, női és gyermek cipőáru üzletet nyitottam meg. 1247

Üzletelvem legszolidabb kiszolgálás és mindenkor feltűnő olcsó árainkkal b. vedim igényeit kielégíteni és bizalmukat megnyerni.

Szives pártfogást kérek:

Kitűnő tisztelettel

özv. Fischer Leóno.

Koksz

Köszén

Fa aprítva

Fa alágyujtó

legjutányosabban kapható házhoz szállítva 1356

Weisz Dávid

cégnél

Arad, Kossuth utca 62. sz.

TELEFON szám 86.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infektókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utca.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjete! Feltaláltam

a férfierő gyengeségének (neurasthenikus impotenciának) azonnali megszüntetését. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő lemerítőt 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Cím: „NOVA MECHANIKA 150” Flókbérlő 40. Budapest—Főposta. 2324

Jó anyák, gondos szülők

legjobb cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

Csukamájolajat

mindig friss: Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydaganatok FRIGIN.

elmulasztására, fagyvizketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a FRIGIN. Ára ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szőrvesztő.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermektápszerek nagy raktára. :: :: :: BOXLET sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára: **Hajós Árpád** gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.) 741

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szinty felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postágyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánverő évez, ha szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősenek. Szabott, legolcsóbb árak. Ország választék. Miniből, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

4619

1065—1914. pm.

Hirdelmény

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett X. fizetési osztályba sorozott évi 2000 korona fizetés 200 korona városi pótlék és 720 korona lakbérrel javadalmazott fogalmazói állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat akik ez állást elnyerni óhajtják a törvényben előlt képzettségüket igazoló okmányukkal és máutt netán eltöltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal ellátott pályázati kérelmeket Arad sz. kir. város törvényhatóságához címezve hivatalomba folyó év március 7-én déli 12 óráig nyujtsák be.

Az állás a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen választás után fog betöltetni.

Arad, 1914. február 26-án.

Varjassi, polgármester.

Üzletáthelyezés.

Értesítjük igen tisztelt megrendelőinket, vevőinket és a n. é. közönséget, hogy

villany és vízvezeték berendezési üzletünket március hó 1-étől Szabadság-tér 10. szám (udvarban)

helyezzük át

További szives pártfogást kérünk 1181

Klein Testvérek.

Cserépfedő,

valamint cserépjavítási munkákat legjutányosabb áron vállal, helyben és vidéken. 1101

Komor Márton

cserép és palafedő mester Arad, Kápolna-u. 12.

Meghívásra azonnal elmegyek.

Uj villanyvilágítási vállalat

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővíttem ki. — Elvállalok mindenféle villanyvilágítási berendezéseket legújtanosabb árakban úgy új épületeknél, mint magánlakásokon.

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 3778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751
Legnagyobb kerékpárraktár.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Bec és pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LASZLÓ,
a lugosi honvédezdre tisztikarának szállítója

Alágyujtásra való papír

kb. 50 kilós bálakban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költőzködők figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden esz szakmába vágó munkát Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos osillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszító vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikket. 481

7—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közéleti alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 36883—1912. sz. a. jóváhagyott alapító levél 3. §. A) csoport 5 ik pontja alatt a f. évre felvett 3000 (Háromezer) és a múlt évi segélykiosztásból megfellelő pályázók hiányában fennmaradt 1500 azaz Egyezeröttszáz összesen tehát 4500 azaz Négyezeröttszáz korona segélyből legelőlése t 9 azaz Kilenc egyenként 500 szóval Ötszáz koronás kiházasítási segély elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly vagyontalan aradi lakosok leányai, kik Aradon lakó önlelő ipart üző iparosokhoz mennek nőül.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 15 (tizenöt) ig városunk polgármesteréhez mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez nyújtandók be.

Kérvényezők tartoznak igazolni: a) hogy vagyona an aradi lakos szülőktől származzon, nem tévén külömbiséget, hogy a szülők élnek e vagy e haltak.

b) hogy Aradon önlelő ipart üző iparokhoz mennek férjhez

c) kötelesek születési,

d) illetőségi, és

e) erkölcsi bizonyítványt bemutatni.

A segély adományozásnál aradi születésű szülők gyermekei előnyben részesülnek.

A segély csak az egybekelés megőrlentének igazolása után adható ki, illetve folyósítható

A 1909—462—1912. kgy. számú határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közéleti alapítványi bizottságnak 1914 évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,
alapítványi bizottsági jegyző.

131 kis holdból álló birtok eladó

Aradtól 1 és egy negyed órányira közvetlen a vasuti állomás mellett. ::

Felvilágos tás ad

Dr. Hotaran Viktor

ügyvéd

Arad, Karolina-utca 7. sz.

Telefon 843. 1386

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok Nagy raktár modern osillárokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmak, rotok és minden esz szakmába vágó cikkekben mér ékelt árakkal. Költségvetések díjmentesen.

Városi és megyei telefon 627

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany- és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

21—1914. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat

A körösbökényi kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Burza testvérek aradi bej. cég végrehajthatónak, Krisán György honctói lakos végrehajthatást szenvedő elleni 250 kor. stb. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökényi kir. járásbírószág területén levő Honctó község határában fekvő és a honctói 169. sz. tjkvben Krisán György nevében lrt A. + 1. sor. 9/b hrsz. 9/b ö. irási számú ház 200 öles belsőség Tripa Arzentia és Iva Iszaj honctói lakosok, mint utóajánlattevők által felajánlott 3300 korona kikialtási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Honctó községhezánál 1914 évi április hó 3-ik napjának délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikialtási ár felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becárának 10 százalékat bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Körösbökényben, 1914. évi január hó 12. napján.

Kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.

Zamaróczy, s. k
kir. járásbíró.

1434

Nagymennyiségű maculatura eladó.

930—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett arad-gáji 960 kor. évi fizetés 400 kor. lakaspénz 16 m² tülfa és a szokásos párbér jövedelemmel javadalmazott rom. kath. kántori állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ez állásra pályázni óhajtanak kérelmüket okmányaikkal és netán másutt elöltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal ellátva Arad sz. kir. város törvényhatóságához címezve hivatalomba folyó év március hó 5 én déli 12 óráig nyújtásuk be és folyó év március hó 8-an a délelötti szentmisén próba éneklésre az arad-gáji rom. kat. templomba jelenjenek meg.

Az állás választás utján a legelőzelebbi rendes törvényhatósági közgyűlésen fog betöltetni.

Arad, 1914. február 20-án.

Varjassi,
polgármester.

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézborének megvédésére a leghasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ára 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ára 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden arc tisztátlanságot az arcról meglepő gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség nem számittatik fel. 7091

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

„Kis leány“
pénteken délután várom, esetleg levelet kérek szokott helyre. Üdvözlét. 1438

ALKALMAZÁST NYER.

Pénztár kezelésre
30-40 éves urfő ember, ki a magyar, német és román nyelvet teljesen bírja, 1440 korona évi fizetéssel, azonnal felvétetik. Lehetőek nyugdíjazott állami alkalmazottak vagy más rendbeli szerény igényű urak, 2000 korona készpénzbiztosítékkal. Cim a kiadóhivatalban. 1447

Irodasszolgálat

azonnali belépésre keresek. Akik hasonló állásban már voltak s józan, erkölcsös életmódot folytatnak, nyújtsák be írásbeli ajánlatukat „Feltétlenül megbízható” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához. 1442

Ejjeli őr

kerestetik, magyarul, románul beszélő, erélyes egyén. Kérvények a Délmagyarországi Hajlított Fabutor-gyár Rt.-hoz Pankotára intézendők. 1448

Egy ügyes segéd,

ki a rőfös- és rövidáru szakmában járatos, a fonalárut érti, felvétetik Eicrner Adolf cégnél Győrök. 1437

ALKALMAZÁST KERES.

Suche

für meine Schwester, 22 Jahre, Reichs-utsche, Stellung als Stütze oder bei Kindern für sofort oder später. Hedwig Ziggel Arad, Tököl-tér 2a 1489

Fiatal urileány

házevetőnőnek ajánlok magányos urfő emberhez, gyermekek gondozását elvállalja, vidékre is menne. Jelige „Kellemes otthon.” 1449

Fehérnemű varrás

és javítás elfogadtatik. Kossuth-u. 56 aj 6 9. 1450

OKTATÁS.

Tanfolyam megnyitás!

Március hónap új tanfolyamot szervezünk kizárólag elsőrendű képzett tanerők vezetésével. Növenkedünk a legalaposabb kiképzést nyernek a Gépírásban összes rendszer. Gyorsírásban levelező és vita. Könyvelésben egyszerű és kettős és kereskedelmi levelezésben. Rendkívül tágas, hygiénikus tanterem, vilnyvilágítás, központi fűtés. — Beiratkozás egész nap! Díjtalan állásközvetítés! Ziffer és Hollós írógépvállalata Br. Bohus-palota. Telefon 513 1218

Engel-féle

Kereskedelmi Szaktanfolyam.
— H. szinger-utca 5. —

Gépírás. Gyorsírás. Könyvvitel és irodai munkálatok. Gyakorlati mód szerinti oktatás elsőrendű tanerők vezetésével. Díjtalan állásközvetítés. Mérsékelt tandíj. Vidékre levelezési oktatás. Március 1-én új tanfolyamok veszik kezdetüket. 651

KIADÓ LAKÁS.

Magányos uri házban
4 szoba s kényelmes mellékhelyiségekből álló lakás, május 1-re kiadó. Cim: Wesselényi-utca 51. sz. Tudakozódhatni lehet Perényi-utca 8. sz. alatt. 1432

Két szobás

utcai garcon lakás irodának is igen alkalmas, március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 89. sz. alatt. 1077

Szabadság-tér 5-6. szám

alatt egy II. emeleti utcai lakás, 3 szoba és mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó. 1444

5 szobás

lakás, melynek két szobája külön bejárattal bír, május 1-re kiadó. Magyar-utca 28. szám. Bővebbet a házmesternél. 1436

Különbejáratu

hónapos szoba, nyugalmas, csendes, absolute tiszta, szépen butorozva, villanyvilágítással, esetleg reggelivel is, az Andrassy-tér közvetlen közelében, egy ur részére áorilis hó elsejére kiadó. Bővebbet Weinberger Ferenc ékszerésznél, Andrassy tér 20. 1441

Ujonnán

renovált házban kétszobás lakás kiadó. Szt Péter-tér 6. sz. 1461

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Csöplőgép.

Egy alig használt kétéves Nicholson-féle 8 as magánjáró kazán, kedvező részletfizetés mellett is eladó. Bővebbet Burza Testvéreknél Arad, Boros Beni-tér 1. 1115

Finom

Steier masanszker alma kicsinyben és nagybaa kapható a Ferenc téren. 1424

ÜZLETEK.

Lippán,

Fő-utca 28. sz. alatt cukrászdának alkalmas üzlethelyiség, lakással együtt kiadó. Ugyanott széna sarj eladó. 1446

Szép üzlethelyiség

kirakattal, Weitzer János-utcában május hó közepére kiadó. Telefon 502. Cim a kiadóhivatalban. 1445

Vidéken,

ahol körjegyzőség van és hozzá több község tartozik, egy jó forgalmu vegyeskereskedés korlátlan italmérségi engedéllyel és trafik, váltóbélyeg engedéllyekkel együtt szabadkézből eladó, betegség miatt azonnal is, házzal együtt. Évi 40 ezer korona forgalom var. 40 éve fanálló üzlet átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1225

Egy jóforgalmu

vendéglő a város legforgalmasabb helyén családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 1408

INGATLAN.

1400 öles kert
(esetleg házzal együtt, Trombita-u. 2. sz. a.) azonnal bérbeadó. Érdeklődők forduljanak Dr. Vadász Armand ügyvédhez Erzsébet-körút 38. sz. 1368

Demeter-utca 90 b szám

alatti kényelmes magányos uriház gyümölcsös kerttel, elköltözés miatt tulajnyos áron eladó. 1452

KÜLÖNFÉLE.

Eserjőfü

gyomor elixir. Emésztési zavarok, érvágytalanság, felfúvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bél-férges (giliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszerháza Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

FOGAK

huzása, tömése, fogsorok, arany-dak és koronák ideálisan szépen, ragásra kitűnőek, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

Angol

lev. lap

ujdonságok megérkeztek!!

Jámbor Antal

papír-üzlete

Andrassy-tér 3.

Telefon 10-22. 1221

A legujabb

parisi és londoni divatszö-
vetekből legszebb sza-
básu tavaszi felöltők
és öltönyök rendelhetők

Schäffer Henrik

elsőrendű uriszabászati mű-
termében. Telefon 208. sz.

Takszámoteres

Bér-autok

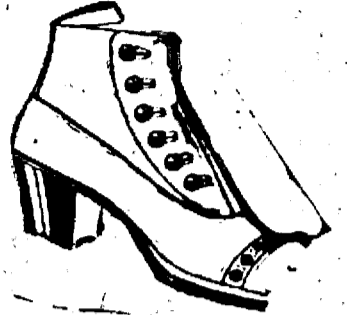
Telefonszám

816

2281

Szolgálat: reggel fél 8 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10., 12. és 14. K-és árakban.

Világbiró „VERA”
amerikai férfi és női
cipők egyedülálló eladási
helye.

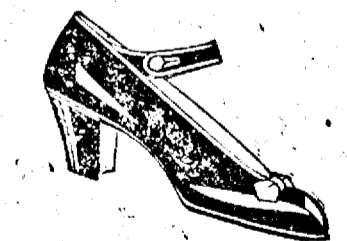
F. L. Popper-féle férfi,
női és fiú cipőknek ná-
lunk van a kizárólagos
raktára.

„BALLY”-féle francia
fél- és magassáru oi-
pőknek kizárólagos eladója.

„HELIA” és „TIP-TOP”
hygiénikus gyermekoi-
pőknek szintén egye-
dül eladási helye.

Ugyanitt kaphatók
egyedül a „BALLY”-
féle felülmulthatatlan
alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél

Aradon, 6255

Atzél Péter-u. 3 sz.
TELEFON: 442. SZÁM.

5—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetés.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a nagyméltóságn m. kir. Belügyminister ur által 36388—1912. szám alatt jóváhagyott a spítő levél 3. §. A). csoport 3-ik pontja alatt megjelölt 2400 (kettőezernégyszáz) koronás segélyösszegeből létesített:

a) Két egyenként 600 (Hatszáz)

koronás tanulmányi utazásra és
b) Három egyenként 400 (Négy-száz) koronás, Iparisko al, vagy technikai szakintézet látogatására szolgáló segélyösszeg elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréseért pályázhatnak oly vagyontalan aradi polgárok fiu gyermekei, kik egyrészt Iparisko al, vagy technikai szakintézetet szándékoznak látogatni másrészt akik ipari és technikai képzettségük tökéletesítése érdekében tanulmányi utazásokat szándékoznak tenni.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 15. (tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandó be.

Kérvényezők tartoznak igazolni:

a) hogy aradi lakos szülőktől származnak, nem tevéen külömb-séget, hogy a szülők élnek-e, vagy elhaltak.

b) hogy úgy maguk, mint szüleik amennyiben élnek vagyontalanok.

c) hogy kedvező ipari üzők, vagy kedvező ipari munkások

d) kötelesek kérvényükben megjelölni, hogy mely iskolában, gyárban, vagy műhelyben óhajtják képzettségüket tökéletesbbiteni s igazolni, hogy felvételük a megjelölt helyen biztosítva van.

e) kötelesek az előképzettségüket igazoló bizonyítványt, továbbá

f) születési; g) örököségi bizonyítványt bemutatni.

h) kötelesek kérvényükben kijelenteni hogy tanulmányaik befejezése után ipari tevékenységüket Magyarországi területén fogják folytatni.

A fenti segélyek elnyerése után a segélyezett kötelesek iskolai, vagy munkaadói bizonyítvánnyal igazolni, hogy a tanulmányaikat tényleg megkezdték, folytatják és kötelesek tanulmányaikról a tapasztalataikról a Weitzer János alapítványi bizottságnak időnként jelentést tenni.

A 1909—462—1912. kgy. számú határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel

alapítványi bizottsági
jegyző

Az
Aradi Közlöny
apróhirdetési levelezőlapja,
valamint az

Aradi Nyomda Részv.-Társ.
kiadásában megjelent

nyomtatványok,

(postakönyvek, tartozik-követel es befizet stb.) kaphatók

Barna Béla
hírlap és hirdetési irodájában
ARAD, Atzél Péter-utca
1. szám Zrínyi-ucal oldal. —
Telefon szám 398.

JÖN

A

ROCCOCO

???

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

121—1914. g. sz.

Árlejtsési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Gábor dülő ut kiárolása és kavicsolása iránt folyó évi március hó 9-én d. e. 1/11 órakor árlejtsést tart

Kikiáltási-ár: 1912 korona 50 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 50%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta, a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési-feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914 évi február hó 22-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Nyomtatványok

szines kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nál.

WAJDITS

gyógyszertára.

Ferenó-tér és Karolina-u. sarok.

Családi Rum 1 liter 2-60 f.

1/2 liter ... 1-40 f.

Jamaikai Rum 1 li-

ter ... 3-50 f.

1/2 liter ... 1-80 f.

Különböző chinai és orosz theák a legolcsóbb árban kaphatók.

1/2 kilos Vatta 90 f. és az összes kötszerek a legolcsóbb árban.

Turul sósorszesz kis

üveg ... 40 f.

közép üveg ... 1 kor.

nagy üveg ... 2 kor.

Az összes kül- és belföldi különlegességek raktáron tartva.

6945